

RESSÓ

DE CAMPOS

REVISTA MENSUAL

Any 7, Núm. 61 • Juliol 94 • 220 Ptes. (I.V.A. Inclòs)

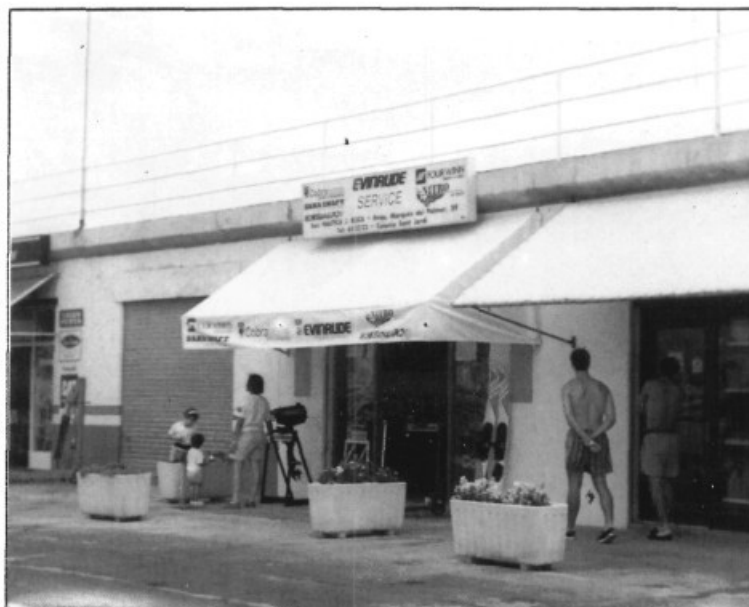
Especial *Sa Ràpita*

- Entrevista al Capellà Beca
- Calius de Juliol
- El Sol i la Pell
- Joan Veny i Clar, un merescut homenatge

Serveis Nàutics

**Manteniment
d'embarcacions**

Mecànica • Electrònica • Reparacions en Poliester
Pintures i Vernissos • Hivernatges • Moda Esport

Servei de Mecànica

Encarregat: Miquel Roca

- Reparació de motors marins
- Assessorament tècnic
- Muntatge de motors
- Manteniment i hivernatge
  - Embarcacions i
  - Motors F. B.

Servei de Pintura i Reparació

Encarregat: Sebastià Amoraga

- Tractament de Osmosi
- Aplicació de pintura i Vernissos
- Reparació en poliester i fusta
- Acristallaments
- Valvuleria
- Insonoritzacions

Servei de Neteja

Encarregada: M^a del Carme Martí

- Neteja:
  - Interiors
  - Exteriors
  - Armadures
- Poliments:
  - Casc
  - Cuberta

Servei d'electricitat

Encarregat: Josep Morata

Electrònica i Electricitat

Moda Esport:

- Boutique
- Moda d'estiu

Esplanada del Port, Local n.º 6 • CLUB NÀUTIC LA RÀPITA
Tel. 64.06.04 (En hores d'oficina els atindrà: Mª Antònia Roca)

Sumari

Diuen que...	4
Vos recomanem	5
Cartes dels lectors	6
Ses Covetes, una passa més	7
Institut a Campos	8
Un merescut homenatge	9
Un embut perillós	10
Escola d'Adults	10
Eleccions Europees	11
Notícies Breus	12
Fora Vila	13
Sa Ràpita	15
Reportatge Escars	16
Fent una volta per la vila	18
Ses Covetes / Es Trenc	22
Escrits manllevats	23
Col·laboració	24
La força de la virtut	25
Notícies de partits	26
Planes d'Educació	28
Sota el Sol i La Lluna	29
Temps de joc	30
Pesca	32
Aeromodelisme	33

ARA VÉNEN MAL DONADES

Is ingressos per permisos i llicències d'obra comptabilitzats per l'Ajuntament durant aquest primer semestre d'enguany evidencien una recessió que ve d'enrere, i a la vegada posen de manifest, amb preocupació, una accentuada i molt aguda crisi que pateix tot el sector de la construcció al nostre municipi. No ve de nou en absolut, ni és exagerada aquesta preocupant manca d'ingressos, quant a permisos d'obra, que rep l'Ajuntament. I no ve de nou perquè la construcció està en un període de recessió, no ja a nivell global de l'illa, sinó molt especialment a Campos, que pateix una

de les crisis econòmiques més preocupants d'aquests darrers trenta anys; això per posar fita tan transcendent com significativa.

No pretenem valorar les conseqüències gravíssimes per al nostre poble d'aquesta crisi que ens afecta, perquè fer-ho ens duria a realitzar un treball llarg i profund estudi que aniria molt més ellà de l'espai obert d'aquest editorial. Però tampoc no ho volem deixar de banda, perquè les seves repercussions són considerables, tant com per a clamar una desesperança que hauria d'esser atesa per les més altes institucions insulars, en el sentit que el nostre poble fos recompensat pels seus esforços en atorgar determinades concessions que ara com ara han estat mal ateses, incompreses, o també rablides de silenci.

Ara bé, entre les declaracions que hem pogut llegir o escoltar darrerament del personal oficial, hauríem d'establir unes matissacions que creim imprescindibles puntualitzar per tal de no treure de lloc uns fets ben evidents. Així, en aquest sentit, ens semblen absolutament cíniques i demagògiques les declaracions fetes recentment pel batle de la vila quan fa referència explícita a que la polèmica sobre les obres dels apartaments -il·legals o no- a Ses Covetes, frenen la construcció a Campos, la qual cosa té part de raó, però únicament una mínima part de la raó. Perquè és evident que el nostre municipi no es limita concretament a Ses Covetes, sinó que hi ha molt d'espai obert, a la vorera de mar, a les zones rústiques, o al casc urbà campaner on es pot construir sense entrebanes de cap casta.

Per tant, posar l'excusa de Ses Covetes com a cas primordial de la recessió que pateix la construcció i com a justificant de la manca d'ingressos per permisos d'obra, és d'una demagogia total, que ni es creuen els més ingenus. Això al marge que si l'Ajuntament veu minvats els seus ingressos -la qual cosa provoca incessants demandes de crèdits bancaris- hem de considerar que l'Ajuntament tampoc no fa gaire esforços per estalviar-se unes despeses -sobretot de personal/funcionari/temporal- que desequilibrin un balanç econòmic mal estructurat des dels seus inicis i per qüestions evidentment polítiques.

Amb una economia migrada de recursos, sense un sector primari -agricultura i ramaderia- que mínimament funcioni, és evident que la construcció hauria d'esser un motor que empenqués amb força la nostra economia, però no és així, lamentablement. Perquè si la construcció funcionés com seria desitjable, no únicament l'Ajuntament n'obteniria uns beneficis directes, sinó que un ampli sector industrial campaner se'n veuria beneficiat.

Per tot això cal puntualitzar que la clau de l'error no radica en la polèmica construcció dels apartaments a Ses Covetes, sinó a una deficient actuació de l'Ajuntament a l'hora de planificar l'estructura urbanística del nostre municipi. El reclam d'Es Trenc no s'ha sabut rendibilitzar ni des de l'inici, sinó tot el contrari. I pel que fa a la zona costanera, especialment a Sa Ràpita, no hi ha dubte que la intel·ligència a oferir una zona privilegiada no s'ha sabut oferir com era desitjable. Sa Ràpita podria ésser molt més que l'oferta actual de segona residència de gent externa. Per tant resulta pueril, i molt ingenu, intentar deformar la realitat culpabilitzant anonimats, cercant excuses vanes, sense fonament. Quan les raons, i les motivacions, són unes altres que no justifiquen cap retòrica. I no tothom és ingenu.

Diuen que...

— Ja ha sortit el que havíem dit feia estona

— Que l'assessora Jurídica de l'Ajuntament és la dona del Director General de Costes

— Voleu noms: Lourdes Mazorra • Mariano Socías

— Ara també l'Assessora Jurídica ha sortit als diaris per un assumpte d'Alcúdia.

— La mar com més té més brama.

— Un refrany diu «Qui pets envia merda espera»

— Aquell va dir «ves que han de fer es porcs si ses ovelles grufen»

— I un altre «qui vol peix que se bany es cul»

— Es Rector està més content que un nin amb un caramel.

— Ja té els preparatius per re-estrenar l'Església Parroquial

— I tota pintada de bell nou.

— Hi ha oposicions de carters.

— Qui no té feina és perquè no vol

— O perquè no sap on cercar-ne

— Dia 12 de Juny va ser un diumenge com qualsevol altre, a la Vila.

— I dia 13 un dilluns ben corrent.

— Migjorn ha agafat vacances

— No serà per molt de temps si tot els va bé.

— El futbol ha canviat hàbits i horaris

— Per ventura a qualcú la dona el canviarà, d'aquest pas.

— Can Blai és un bon niu de rates.

— Es Crèdit va fer mal negoci.

— I encara el fa més dolent no desfer-se'n aviat.

— Llet Mallorquina va per envant.

— In'hi haurà qualcuna de sonada prest.

— I per devers els Jutjats de Manacor ja torna sortir Campos.

— Com si no bastàs el trull den Nardi

— I en Lluísó ha tornat a posar Recurs contra l'Ajuntament.

— Es Batlle ja sap que li toca

— Posar Advocat i Procurador ... i pagar.

— En nom del poble, és clar.

— No hi deu haver cap regidor, advocat, eh?

— No, encara no.

— Però darrerament en Torrer ha estudiat molt de Dret Urbanístic.

— Ara veurem si es Batlle pinta o no pinta a Brussel·les.

— Amb En Matutes hi ha campaners que s'hi duen bé, no?

— Han arribat 24 estruços al poble de Campos.

— Ni ha que diuen que han vist ous més grossos.

— Sobre tot les nits preelectorals.

— En les fosques, és clar.

— No té més raó qui crida més fort.

— Ni el qui insulta als representants del poble.

— A ses voltes ens veurem.

MATEU NICOLAU URREA
Gestió i assessorament fiscal i empresarial
Síquia, 12 • Campos A 10 Tel. 65.03.45

Restaurant La Travessia

ESPECIALITAT EN CUINA MALLORQUINA

Local per a Bufets de Noces,
Comunions, Batejos, etc.

Ctra. Campos Lluçmajor, Km.1 • Tel. 65.23.37
07630 CAMPOS

Clínica Dental i Estètica Infantil i Adults
Dr. Miquel Bennassar i Obrador

Metge Estomatòleg, Tractaments infantils,
Ortodòncia i estètica dental, Emblanquiments,
Prevenió de càries, Pròtesis i
Prevenió de malalties de les Genives.

IMECO • ASISA • PREVIASA • SANITAS • NOVOMEDIC

Cosme Mª Oliver, 14 (Carrer des vi)
Tel. 65.21.14 (Horabaixes) CAMPOS

• Si vos heu de refrescar triau begudes de Ca's Sifoner. Teniu pinya, taronjada, llimonada i gasosa.

• Analitzar allò que beveu .. de tant en tant.

• Analitzar l'aigua de la cisterna, per si de cas. Val més la que guarda que la que cura.

• Aprofitau tota casta de fruita del temps: albercocs, prunes, raïm -si el teniu primerenc-, melons i síndries, i les figues pròpies del temps.

• Per cert, si teniu un tros de terra, donen subvencions per tota casta d'arbres i sobre tot per als ametllers. Convendria sembrar si voleu collir.

• No malmenar els fills, ajuda-

los en les seves dificultats amb la vostra experiència.

• No enviar a allà on no hi plou als pares, pensau que la saben més llarga que vosaltres i vos poden ajudar.

• Ara que estam a l'estiu .. bulla i alegria, festa i sarau.

• Anar alerta amb les ditxoses malalties de transmissió sexual, ja sabeu: preservatiu i higiene. Vacunau-vos de la SIDA.

• Aprofitau els quatre concerts que valen la pena, seran pocs perquè enguany els Ajuntaments van magres.

• Si heu de viatjar pensau que l'aeroport de Mallorca està estibat.

• Si vos voleu llepar els dits amb un bon plat dolç, provau el gató d'ametlla de Can Pomar amb gelat. No sereu originals però és bo de no dir.

• Per beure, beure, provau el Cava d'en Mesquida... I brindau pels amics.

• Anar a S'Almonia un vespre amb lluna plena i ...

• Animar als de Llet Mallorquina a tirar endavant, i conseguir tenir el poble de Campos verd com abans.

• El programa de Mikimoto a Ràdio Nacional de Catalunya, «Pasta

Vos recomanem

Gansa», FM 94.8, de 12:15 a 13 h, de dilluns a dimecres. Vertaderament original i divertit.

• Les albergínies farcides del Restaurant Avenida, si teniu sort d'endevinar el dia que estan al menú, asaborireu un plat molt gustós.

• La propera Mostra-Exposició de pintura a càrrec de Na Miquela Vidal a la Sala Guillem Mesquida de la Misericòrdia el pròxim mes de Setembre.

• Donar-li una abraçada, pel primer premi obtingut al VI certamen de pintura de L'Ajuntament de Sant Llorenç.

• Tenir desitjos com els del grup de rock català «Els Pets». Ells ho expressen amb una cançó: «Jo vull ser Rei» del seu darrer disc Brut Natural.

• Tirar els fems en bosses als contenidors. Tant a l'hivern com a l'estiu fan pudor. I a l'estiu més que més.

• Escoltar més la ràdio i veure només aquells programes de televisió productius.

• Llegir aquest estiu qualche llibre.

• Seguir les activitats esportives. Millor si és participant en elles.

AUTO ESCOLA

**Tota classe de
permisos de conducció.**

Carrer Plaça, 24
Tels. 65.28.28 • 65.00.80
07630 CAMPOS

GABINET Iladó S.P.C.

GESTORIA ADMINISTRATIVA

ASSESSORIA FISCAL I LABORAL

*Corredoria
d'assegurances*

Carrer Creu, 12 • Tels 65.07.81 - 65.21.42 • Fax. 65.21.95
07630 CAMPOS - BALEARS

Calen explicacions de la Mancomunitat Migjorn.

Amics de Ressò:

Estic segur que una vegada més permetreu que utilitzi les planes de la vostra revista per fer una reflexió que pot interessar al nostre poble sobre un rum-rum que ha arribat a les meves orelles.

Diuen que hi ha una indústria al nostre poble i un parell de finques que estan fora de la zona declarada de Reguiu d'Interès Nacional, que utilitzen les aigües dels pous de la Mancomunitat del Migjorn de Mallorca i fins i tot pot ser la redistribueixen, cosa que crec que és un poc irregular.

Si realment aquestes coses són il·legals i algú que se sentís perjudicat denunciàs el cas, és possible que el President de la Mancomunitat es trobàs davant una figura anomenada pre-varicació per haver beneficiat unes persones, per part d'un funcionari o d'una Administració, d'una manera no molt d'acord amb la Llei.

Si és legal, crec que la Mancomunitat hauria d'haver fet arribar a tots els campaners que, encara que la xarxa de distribució d'aigua del nostre poble no estigui en construcció, podrien tenir un estalvi en l'aigua que, si la compren a cubades els costa a 450 pessetes el metre cúbic, la podrien obtenir a un preu inferior a les 100 ptes, anat al punt més pròxim de la xarxa de foravila i amb un tub fer-la arribar fins allà on els interessi.

Crec que és un tema que la Mancomunitat hauria d'explicar, principalment si el xerratòrum no és veritat i la cosa és un rum-rum i no una notícia certa.

Agraït.

Antoni Ballester.

Aspectes de Ses Covetes en les idees d'un Campaner que creu conèixer el color de les coses.

Voldria aprofitar el mitjà que m'ofereix la revista Ressò per manifestar una opinió personal com a campaner sobre un aspecte en concret del complicat «entramat-embull-tema de l'any» al nostre poble: Ses Covetes.

Vull referir-me, i aquesta és la reacció que em provoquen, a aquells paperets com a de tel de ceba i groguencs que han circulat per la vila i qui més qui manco en té notícia o ha llegit, mereixen una sèrie de consideracions.

Agafats un per un els mots, les frases, els paràgrafs de «la carta» que amablement varen deixar en les nostres cases suposam representants o els mateixos signants del paper, Grup Popular-UC que amb la manca de la proposició «de» al davant del mot «Ajuntament» fan una errada conscients o inconscients, però errada molt significativa d'un determinat tarannà. Aquesta carta deia, no té desperdici. Voldria dir-ho en el sentit d'una objectivitat crítica mínima, però s'ha de dir que sembla encaminada a promoure la discòrdia i la incomunicació, és vertaderament poc seriosa sortint d'on surt i jo l'he estojada entre els meus papers curiosos. En aquest cas hi he posat una noteta explicativa del perquè: «Mostra històrica de pasquí-emergència en cas de, volent tranquil·litzar la gent, incordiar-la».

Quant a l'altre full repartit sobre el mateix terreny, com si diguéssim donant la cara en el front de batalla la meua advertència és breu: fa llàstima que la gent faci bafa de coses tan importants i bàsiques com són uns principis elementals de civisme i de respecte amb el medi ambient que és també humà.

He de signar aquest escrit com a campaner i no ho faig per ocultar el meu nom. Trob que fent ús del gentilici faig acte de justícia amb el poble i com a posicionant-me darrera una altra carta d'una lectora al número anterior vull proclamar: hi ha campaners que no combregam amb rodes de molí.

Un campaner.

PERFUMERIA VIDAL

Perfums i Cosmètica

Carrer Creu, 28 • CAMPOS

BODEGA VIDAL

Especialitat en vins de reserva

Carrer Creu, 28 • CAMPOS

**ADOQUER
ELECTRÓNICA**

Tècnic especialista en telecomunicacions

Reparació i Muntatge:

Parabòliques • Alarmes

T.V. Vídeo • Antenes • Hi-Fi

Aigua, 17 • Tel. 65.26.86 • 07630 CAMPOS

**Tècnics especialistes en electricitat
i electrònica. Instal·ladors autoritzats.
Reparacions, Muntatges, Instal·lacions
elèctriques en general.**

Aigua, 17 • Tel. 65.26.86 • 07630 CAMPOS

Ses Covetes, una passa més.

Ja no sabem si són passes de cavall o d'ase, si són per envant o reculam. Certament a hores d'ara sabem que les obres s'hauran aturat, al manco, si compleixen la llicència d'obres que ara està en discussió. Sempre poden dir que com que està en discussió poden continuar.

D'altra banda les pàgines dels diaris ens diuen que s'han acabat el doblers. I tothom que ha fet obra, sap que en no haver-hi doblers s'ha d'aturar. Els tècnics tants arquitectes com juristes no es posen d'acord en la forma legal d'arreglar els desgavells urbanístics. I això, per desgràcia, d'aquesta terra, ja és vell. Uns diuen **anul·lar**, altres **suspendre**, i els que no hi entenem gaire de veres que no hi veim molta diferència. La qüestió només és una: quan s'aturen les obres per via legal i de forma definitiva?

Els habitants de Ses Covetes, que n'hi ha, pareix que tampoc estan molt contents, tret del parell de negociants que sempre pertot farien de la seva. Des de RESSÒ estarem esperant noves i fermes notícies per a contar-vos-ho al proper número.

L'altra notícia que sí s'està formant i és de les que duren coa és tot l'assumpte dels xibius i de la seva explotació així com també tota la

Foto: Foto Vidal

— Tan polèmiques són aquestes obres que fins i tot a l'estranger en parlen.

qüestió dels Decrets de la Conselleria del Govern Balear núms. 72 i 73 de 1994 de 26 de maig sobre els plans d'ordenació del litoral i sobre la concessió d'autoritzacions a la zona de servitud de protecció de la Llei de Costes i això afectarà de ple als xibius, bars i demés de la costa fins a 100 mts endins. A més a més també hi ha els Tribunals de per mig. Com tot, ara resultarà més complicat la concessió.

Es Jai de la Sala.

Uns diuen **anul·lar**, altres **suspendre**, i els que no hi entenem gaire de veres que no hi veim molta diferència.

En l'adéu definitiu ... Lourdes Bonillo Utrilla

Qui dia passa, any empeny. Hi ha dies que un desitjaria no veure o no sentir o no pensar. O al manco que passàs molt aviat. Un d'aquests dies fou a les darreries de Juny, entrat ja l'estiu. La notícia corria pel tot el poble. Na **Lourdes Bonillo Utrilla**, al.lota jove, havia dit l'adéu definitiu als d'aquí, als d'ara. Una persona jove, plena de vida, amb família, arrelada al poble -com tota la seva família-, tot podien ésser perquè i tot romanien incomprensible. Justament hi havia dolor i dol, que no és sempre igual. Aquí hi havia molts de sentiments i dol. De la família, dels amics, dels coneguts, del poble que al cap i a la fi és qui coneix i ... aprecia els sentiments més nobles. No estam -com mai es pot fer tractant-se d'aquests moments- per jutjar ni per demanar. Sinó per acompanyar.

Ressò, amb pesar, dona el més sincer condol a tota la seva família.

Redacció.

Sessió informativa sobre la construcció d'un Institut a Campos.

El passat 14 de juny, i organitzat per l'APA del Col·legi Públic Joan Veny i Clar, al Teatre Municipal, tengué lloc una xerrada sobre la possibilitat de construir un Institut d'Ensenyament Secundari Obligatori a Campos.

El tema ve d'ençà i són moltes les persones engrescades a aconseguir que Campos pugui comptar amb un Institut. Els avantatges que aquest fet suposaria difícilment poden passar per alt qualcú.

Explicar i donar a conèixer com es troba en aquest moment la situació, les negociacions que s'han duit a terme i les perspectives de futur, foren alguns dels temes que es tractaren durant la vetlada.

La sessió s'inicià amb la intervenció de Miquel Perelló el qual exposà l'organització del nou sistema educatiu, sorgit a partir de la LOGSE i que de manera progressiva es va implantant, al mateix temps feia un repàs a com s'havia organitzat fins ara el sistema educatiu.

Sense llevar importància a aquest apartat, el que realment volien sentir els campaners reunits al Teatre era si serà possible o no que Campos gaudeixi d'un Institut. Les respostes obtingudes no poden tenir-se com a conclouents, i si bé sembla evident que les pretensions inicials s'hauran de rebaixar, també es deixa una porta oberta a la possibilitat, d'aconseguir, almanco en part, l'objectiu.

Les explicacions en aquest cas anaren a càrrec de Bartomeu Barceló. El que sí quedà ben clar és que a la zona del migjorn i per abastir les necessitats reals de la comarca, s'ha de construir un nou Institut. El problema radica en què tant Campos com Santanyí han sol·licitat la seva construcció i només un és possible. És clar, doncs, que el MEC hauria de decidir; i ben segur que en un altre moment així ho hauria fet. Ara però, i a partir de diferents sistemes d'acord de finançament entre el MEC i les corporacions locals, s'obre la possibilitat de negociar.

Segons explicà el Sr. Barceló es donen distintes formes de concert: en la primera d'elles l'Ajuntament paga la construcció i després el MEC va retornant els diners; una segona possibilitat és que els ajuntaments paguin la construcció i el MEC es faci càrrec del manteniment i de la dotació de material i de personal. Cap d'aquestes dues formes són les que inicialment afecten Campos i/o Santanyí.

Les negociacions mantingudes fins ara contemplen la possibilitat que tant Campos com Santanyí puguin tenir Institut, encara que de manera fraccionada, és a dir, una part de les unitats es construïrien a Santanyí i l'altra a Campos. Per evitar que l'augment de despeses es dispari per aquest fet, el MEC proposa el cofinançament de les construccions: el MEC aportaria un poc més del que costaria fer només un Institut, i els respectius ajuntaments la resta. Cal esmentar que aquesta aportació es deriva, en part, del fet d'haver de duplicar algunes de les instal·lacions, duplicitat que no seria necessària en cas de només construir un edifici

(laboratoris, excusats, sales de professors, direcció, pistes esportives, etc..)

En el cas concret de Campos, milió amunt milió avall, podria suposar una despesa (per a un Institut d'Ensenyament Secundari Obligatori de 12 unitats -fins als setze anys_) d'uns 70.000.000 de pessetes i l'Ajuntament seria l'encarregat d'adjudicar l'obra. El MEC posaria la resta, es faria càrrec del manteniment i de l'equipament.

En tot aquest tema hi prenen part, a més del ja esmentat, aspectes demogràfics, de situació dels municipis, de volum de persones que cal desplaçar, la planificació general educativa, etc. Sembla que cal mantenir l'esperança latent encara, i que fins i tot es va parlar del curs 96-97 com a data possible d'inauguració, sempre que les negociacions arribin a bon port: tots esperam que sigui així, malgrat ens hàgim de conformar amb una part del que realment desitjam.

A. Sitjar.

Estació de Servei Campos, C. B.

Obert 24 h. Autoservei
Benzina sense plom

Carrer Sant Blai, 19 • Tel. 65.01.53 • CAMPOS

Joan Veny i Clar

Un merescut homenatge.

La nostra vila és petita, però la mar i la terra li atorguen una grandesa que únicament la blavor estelada de l'hivern i de l'estiu -de les primaveres i les tardors que tothom consent en el bategar sublim de la seva immensitat, d'una subjugant delicadesa mediterrània- obrin els camins amb macs i pols, entre els arbres que vessen el do sublim, amb verdor, de la paraula que sura entre tots els alens de l'ànima, seca i dura, d'aquest espai poètic que és, sempre obert, amb calls de sal i suc de ferro, l'engrut precís d'un país on la calor rabenta, amb gent que parla com parlava altra gent, molt abans que nosaltres, sense adonar-se gens ni mica -i poc importa repetir-ho- que les colors de la calor, les de la terra, són la paraula més viva d'una persona que escriu amb la seva veu la claror de cada dia.

L'homenatge que Obra Cultural Balear, a Campos, vol retre a Joan Veny i Clar és, pretén ésser més que res, un testimoni de gratitud a una persona que ha dignificat la cultura del nostre país, de la nostra terra, de Campos de Mallorca: terra de secà, amb la mar i amb els pins sempre a dues passes dels ulls de la gràcia que volem, i ben rebuda sia.

Per això, i per més coses encara que tot això, evidentment, Obra Cultural Balear de Campos, vol retre un homenatge, un més que merescut reconeixement de mèrits i de llacor a aquest campaner il·lustre, que tants ens honora. Divendres que ve, dia 22 de juliol, a l'hora justa d'enfosquir-se la claror de l'horabaixa, Obra Cultural Balear, i la revista Ressò, vos conviden a participar, i a ésser testimonis vius i actius de l'acte que tindrà lloc a la sala gran de S'Escola Vella de Campos, perquè som més dels que ells volen i diuen.

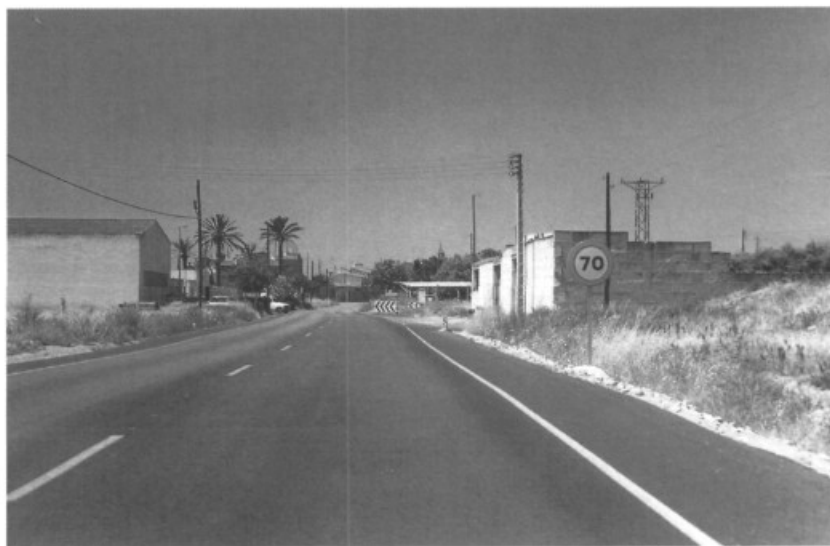
Obra Cultural Balear

L'entrada a Campos des de Felanitx. Un embut molt perillós.

A les pàgines de RESSÒ n'hem parlat altres vegades, però no és de demés insistir-hi. L'entrada a Campos, venint des de Felanitx, és, sobretot de nit, perillosíssima. Els conductors queden normalment entre embullats i al·lucinats, en aquest punt precís, just a l'entrada a la vila, quan la carretera s'estreny, després de la llarguíssima recta que davalla de les costes de Ca S'Hercumàs.

D'indicadors i senyals diversos n'hi ha a voler, i qui hi traveja és perquè no té els ulls ben oberts. Però a dir ver, aquesta entrada a Campos per una carretera tan transitada com ho és aquesta que mena a Felanitx, mereix una millor atenció, una major amplitud. Que no hi hagi tantes traves.

Foto: Russell

— Aquest punt de la carretera és molt perillós

Un any més, Escola d'Adults.

Des de fa tres anys, l'Ajuntament de Campos ofereix l'oportunitat d'obtenir el Graduat Escolar, Certificat d'Estudis i Alfabetització a totes aquelles persones majors de 16 anys que no han tingut l'oportunitat d'assistir a l'escola o havent assistit volen millorar el seu nivell de coneixements.

Aquest curs, 93-94 ha estat el que ha tingut un major nombre de matriculats: 48. Els alumnes s'han repartit en tres nivells:

1er.— Curs dirigit a la gent necessitada d'alfabetització i a la 3ª Edat, amb 11 alumnes.

2on.— Primer Curs del Graduat Escolar, amb 18 alumnes.

3er.— Segon Curs del Graduat Escolar, amb 19 persones que han assistit amb molta regularitat a les classes i activitats del curs.

Cal dir que els resultats han estat bastant bons ja que 11 dels 19 alumnes del darrer curs han obtingut el Graduat en el mes de juny.

Foto: F. Puigserver

— Part del grup que va assistir al sopar «fi de curs»

Per acabar volem animar a totes aquelles persones que, per molts motius, no van poder obtenir el Graduat en el seu moment, que aprofitin aquesta segona oportunitat i així posar-se al dia i millorar culturalment.

*Escola d'Adults
F. Puigserver*

**Compraria plano clàssic
de segona mà
en bon estat.**

**De les 13 h. a les 15 h.
Tel. 65.28.39**

A Campos les Europees no han dit res de nou. El Partit Popular manté una forta hegemonia.

Poques coses noves tenim avui, passats quinze dies de les Eleccions Europees. Als partits polítics ja els sonen llunyances i ara es tracta de donar rendiment als vots. És claríssim que el PP ha guanyat les Eleccions a l'Estat Espanyol, a Balears, a Mallorca i a Campos. El PSOE obté una forta davallada i IU ha augmentat. Els partits nacionalistes cadascun en la seva mesura pròpia aguanta i fins i tot augmenten alguns clarament com el Bloc Nacionalista Gallec, per exemple. El panorama polític a Madrid està ben remogut. A Mallorca, tret de Costitx i Artà, destaca l'hegemonia política, avui per avui, del PP. A Campos un poc més de la meitat varen votar (un 52 % aprox) i d'aquests 2.938 vots emesos, llevat de 60 nuls (no sabem com és possible que 60 persones no sapiguen votar o se'n riguen de tot) hem de comptar:

PP	PSOE	PSM	UM	IU	ERC	ALTRES
1.960	410	243	147	49	10	59

Realment l'abstenció és tan grossa que hom no sap si podem fer cap predicció amb aquests resultats. Resulta clar, entenem, que en aquest poble hi ha 4 partits que tenen coses a dir, sempre que més envant -i pensam en les Locals de 1995- es constitueixin com a fórmules vàlides per als campaners. En front d'altres pobles, com Santanyí, el PP davalla en percentatge com també ho fa ERC, contràriament a Felanitx. Pugen relativament UM i PSM, amb un nombre de vots petit però que pot ésser significatiu a unes Eleccions Locals a les qual tot va dirigit a partir d'ara i sinó fixau-vos en les accions polítiques de tots els partits.

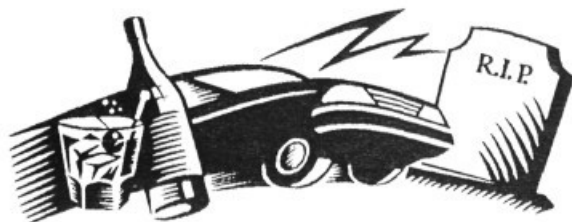
Foto: Damià Prohens (Foto Vidal)

Redacció.

**E
U
R
O
P
E
E
S**

94

JAUME FERRER I MAS

Reparació i Venda de Motos

Motoserres i Motocultors

Carrer Lepanto, 1 - Tel. 65.00.60 - Campos

Tallers Educatius Estiu'94

Els mesos de juliol i agost es duen a terme els Tallers Educatius Estiu'94 que organitza l'Ajuntament.

Aquest estiu l'oferta està formada per:

- *Taller de Conjunt Instrumental
- *Taller d'Aeromodelisme (construcció d'avions)
- *Taller de dibuix i colors
- *Taller d'Anglès (Expressió Oral)
- *Taller de Rondalles Mallorquines (lectura, audició i interpretació)
- *Taller de Gruix i Màscare

Oferta de Campaments d'estiu del Club d'Esplai

El Club d'Esplai de Campos ofereix dos Campaments d'Estiu, un a Sa Colònia de Sant Jordi (per nins i nines de 5 a 8 anys), del 19 al 22 de Juliol per 7.000 pts. Per a nins i nins de 9 a 13 anys, del 7 al 13 d'Agost, a Cala Murta i per un preu d'11.000 Pts. Hi ha, com és lògic, descompte pels nins i nines membres del Club. Els campaments d'estiu són una bona ocasió, ben preparats, per tenir uns dies d'esplai i de contacte amb la natura i de convivència amb els amics. Els pares convé que s'informin i que els apuntin com més aviat millor (al local social del Club, al Carrer de Sa Síquia de 6 a 8 del vespre).

El Govern Balear subvenciona el comerç innovador

Dins una línia d'ajuda al comerç que el govern ha posat en marxa hi ha diversos tipus de subvencions als comerços i les petites empreses. Per a estalvi d'energia, per millora tecnològica i per diverses inversions. Posau-vos en contacte amb la Conselleria de Comerç i Indústria (al Polígon Gran Via ASIMA, 4 - Tel. 726043)

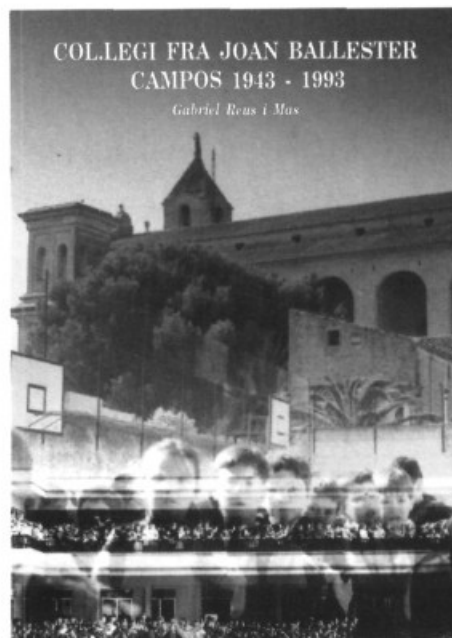
El Col·legi Fra Joan Ballester compleix 50 anys.

El llibre del Rector explica el seu desenvolupament històric.

Un gran encert ha tengut i un gran esforç ha fet l'Associació de Pares d'Alumnes del Col·legi Fra Joan Ballester en publicar el Llibre sobre el Cinquantari del Col·legi del qual en du el nom. N'és l'autor, l'actual Rector, Mn. Gabriel Reus i Mas, un més dins el seu haver. L'ha prologat el Rvdm. Sr. Bisbe de Mallorca. A la presentació, En Joan Pomar, com a President de l'APA va comentar amb gran sentiment el goig de publicar aquest llibre i, però més gran, el plaer de contemplar-hi 50 anys d'història de l'educació a Campos, anys que mereixerien un estudi comparatiu amb altres pobles, tasca a la qual, evidentment, no es podia dedicar l'autor i que roman per futurs estudiosos. Mig segle d'esforços d'una institució per néixer - primerament - i per créixer -després- són prou mèrit per, fora de tota casta de dubtes- considerar-la una institució, el Col·legi Fra Joan Ballester- històrica, arrelada. És de justícia, i no és la primera vegada que ho fa Ressor, recordar la insigne figura del seu Fundador, Mn. Sebastià Garcias Palou. Certament el Col·legi ha format cents d'alumnes, en els nivells diversos que ha impartit. Aquests alumnes han seguit la seva trajectòria, la seva vida, i amb diversitat han anat formant el teixit social del poble. Com diu l'autor potser hi hagi oblitats o mancances, involuntaris, però que podrien afavorir una segona edició revisada ben prest.

A l'acte de presentació, copresidit pel Batlle i pel Bisbe, no deixaren de sentir-se, de tots els qui parlaren, els interrogants pel futur d'aquesta institució educativa. Una altra etapa que el Col·legi Fra Joan Ballester, com altres, haurà de superar, sense lamentacions ni estridències, i mirant cap al futur d'aquest poble, al qual es deu. Molts d'anys!

Redacció.

CAMPOS INCLÒS A LA ZONA DE L'OBJECTIU 5-B (i IV) EL FUTUR DE LES INICIATIVES COMUNITÀRIES

Durant els darrers números de Ressò hem donat un repàs als possibles avantatges que pot obtenir Campos per la seva inclusió a la zona d'actuació de l'Objectiu 5-B.

Avui finalitzam aquesta sèrie d'escrits intentant explicar quin serà el futur de les Iniciatives Comunitàries i destacarem, d'entre elles, el Leader II.

Durant l'últim trienni (1991-1993) han actuat a la Unió Europea un gran nombre d'Iniciatives Comunitàries destinades a millorar el nivell de vida dels ciutadans europeus, actuant en distints sectors.

Per al quinquenni 1994-1999 es preveuen uns canvis importants que reduiran per una part el nombre d'iniciatives per una part, i en potenciaran d'altres.

El passat juny, la Comissió de les Comunitats Europees, va publicar el llibre verd de les Iniciatives Comunitàries a l'empay dels Fons Estructurals. En aquest llibre, les iniciatives s'engloben en distints sectors:

a) Integració de les regions menys desenvolupades.

En aquest apartat s'ha de destacar les següents iniciatives:

STRIDE: per al desenvolupament tecnològic.

TELEMÀTICA: que s'ocupa de les telecomunicacions.

PRISMA: per a millorar la infraestructura de les PYME.

ENVIREG: que intenta millorar el medi ambient.

b) Desenvolupament rural.

En aquest apartat hi té cabuda la nova iniciativa Leader II, de la qual en parlarem més envant.

c) Actuacions en Regions Ultraperifèriques.

Actua l'adaptació de les seves economies al Mercat Únic. És la iniciativa Regis que a Espanya només actua a Canàries.

d) Cooperació i xerxes transfrontereres.

INTERREG: Iniciativa que intensifica la cooperació entre les regions situades a ambdós llocs de les fronteres nacionals per a revitalitzar les seves economies.

REGEN: Iniciativa que s'ocupa del Gas Natural i l'energia elèctrica.

e) Actuacions a zones industrials i sectors en crisi:

RESIDER: Indústria siderúrgica.

RENAVAL: Indústria naval.

RECHAR: Conques hulleres.

RETEX: Indústries tèxtils.

KONVER: Material de defensa.

f) Aspectes relacionats amb els recursos humans.

EUROFORM: Formació Professional i Foment del treball.

NOW: Reinserció Laboral de la Dona.

HORIZON: Actuacions amb minusvàlids i marginats.

g) Política Medioambiental.

La iniciativa LIFE desenvolupa la política comunitària de Medi Ambient a través de la financiació d'accions prioritàries.

Fins aquí una breu descripció de les Iniciatives Comunitàries que es desenvoluparan durant els propers cinc anys a la Unió Europea.

Per a finalitzar farem un repàs al Leader II, que serà la confirmació del Leader I, del qual hem parlat en anteriors ocasions.

Amb la iniciativa Leader II es pretén donar continuïtat als treballs iniciats amb el Leader I i se seguirà amb la mateixa estructura de petits grups d'acció local, radicats en el territori d'actuació i promoguts pels agents socials i econòmics locals.

A partir del juny s'ha obert un termini de presentació de projectes perquè en octubre, la Comissió Europea pugui adjudicar els nous programes Leader II que es duran endavant durant els anys 1995-1999.

Bàsicament el Leader II serà una continuació del Leader I i potenciarà el medi ambient i la PYME.

Es pretén que existesqui un Leader II a cada una de les illes, un a Menorca, un a Eivissa i un a Mallorca que englobaria els 30 municipis de l'objectiu 5-b, inclòs Campos.

Quan es produesquin novetats en tots aquests temes seguirem contant-les als nostres lectors de Ressò.

Francesc Blasco

Gerent del Programa Leader - Serra de Tramuntana

Foto: Damià Prohens (Foto Vidal)

— Molts comerços se'n poden aprofitar d'aquest programa.

Club Nàutic

Sa Ràpita

**Esplanada del Port, s/n. • Tel. 64.00.01
Sa Ràpita (Campos)**

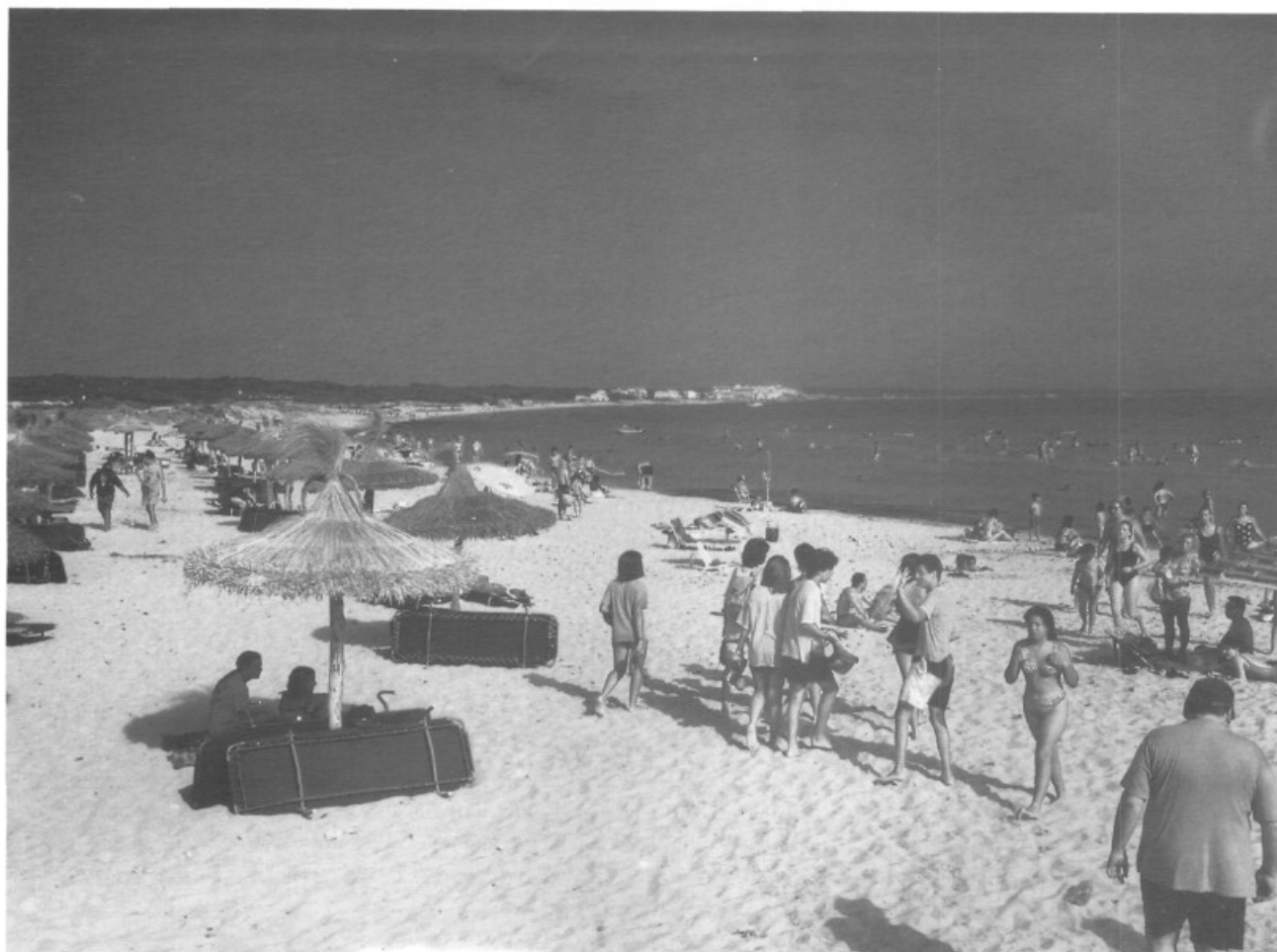

Foto. Damià Prohens (Foto Vidal)

Sa Ràpita, enguany Encant de transparències

Al mig del 1994, juliol, il·luminada de sol a sol a Sa Ràpita torna una bullicia, un formiguer de gent rapitera, abans de res, de Juny a Octubre, rapiters. Han minvat les diferències tan ostensibles altre temps entre campaners, ciutadans, porrerencs i forasters (en el bon i tradicional sentit de la paraula).

Ara els ciutadans van a comprar a plaça a Campos o a Sa Ràpita, compren a Can Beques o al Forn, si sa bossa sona, sopen un dia o un altre al Voramar o al Club Nàutic a un altre lloc; si són esportistes poden jugar al tennis, caminar, anar amb bicicleta i sobre tot, anar amb barca a vela. I de tot això, els campaners també en són i en fan part.

Els personatges rapiters, a més d'alguns

històrics com en Mariano Carut, en Miquel Rostit, o en Torrer, avui són qualche militar, en Pere J. Morey, en Sebastià Serra, en Carlos Bousoño, o en Domingo Ferrari per donar idea que la política hi és present, com també la literatura i d'altres camps que podríem anomenar. Els campaners llueixen tant com els més pintats: moda, cotxes, dones o xalets. La crisi no hi campa.

Enguany síquies i aigües, obres i renous, molèsties i contribucions, seràn tema de conversa estiuenca, sempre més sincera i més desapassionada.

A més a més, hi ha la mar, la roca, les ones que sempre tot ho suren i tot ho engoleixen.

p. o.

Escars de Sa Ràpita: un patrimoni per a estudiar

Aquestes construccions marineres perviuen al litoral campaner

Si un passeja, millor acompanyat i amb bona disposició a gastar-hi temps, per la costa campanera pot veure sense grandiloqüència i amb intermitències unes obres de caire totalment popular, senzill com tot allò que vessa del poble, útils i pràctiques. La gent i més la gent marinera o costanera, encara que no és igual, no es dedicava a fer virgueries per a contemplar els estrangers. Els escars són aquestes obres senzilles per a guardar un llaüt o una barqueta devora la mar -on toca- i just a punt de partir i tornar entrar. Normalment s'incrusten dins la roca, s'hi aprofiten o fins i tot s'hi jeuen i de fet molts quasi no es veuen des de la carretera principal. No fan nosa a la vista ni mal d'ulls com altres obres que sí que tapen i espenyen. D'un temps ençà els escars havien perdut molt el seu interès perquè la

seva funció ja no era important, única o vital. Hi havia clubs nàutics, ports pesquers i mollets diversos. A més es va inventar la «zodiac» que ho canviava un poc tot.

Però darrerament realment tornaven a tenir valor no solament paisatgístic sinó econòmic per la seva estratègica (única) col·locació. Si un vol una ombra devora la mar, amb quatre avantatges «urbanes», un escar ben acondicionat fa un von servici. A més, no paguen gaire i no s'hi posa ningú en contra perquè realment no fan mal. Bé algunes obres de reconstrucció sí que han fet mal. Han fet desaparèixer l'escar per aparèixer una casetona.

Amb això els de Costes, o per ser exactes la Demarcació de Costes de Balears (depenent d'Obres Públiques), ha començat a revisar aquesta qüestió

i han començat a sorgir-hi problemes: de propietat (Costes diu que estan dins domini públic i probablement té raó), d'ús i de servitud segons la nova Llei i sobretot per autoritzacions d'obres de conservació i millora. Està per veure quin és l'abast real del problema. Avui per avui no pareix que sia molt greu. El que seria greu és que per problemes de tipus legal o administratiu no conservàssim a Campos i a Mallorca algunes de les obres més representatives de la nostra arquitectura popular costanera. No tot té valor i hauríem de veure, comparar i triar però encoratjant els actuals propietaris a conservar i compartir en bé de la nostra cultura aquestes mostres d'arquitectura popular.

Redacció.

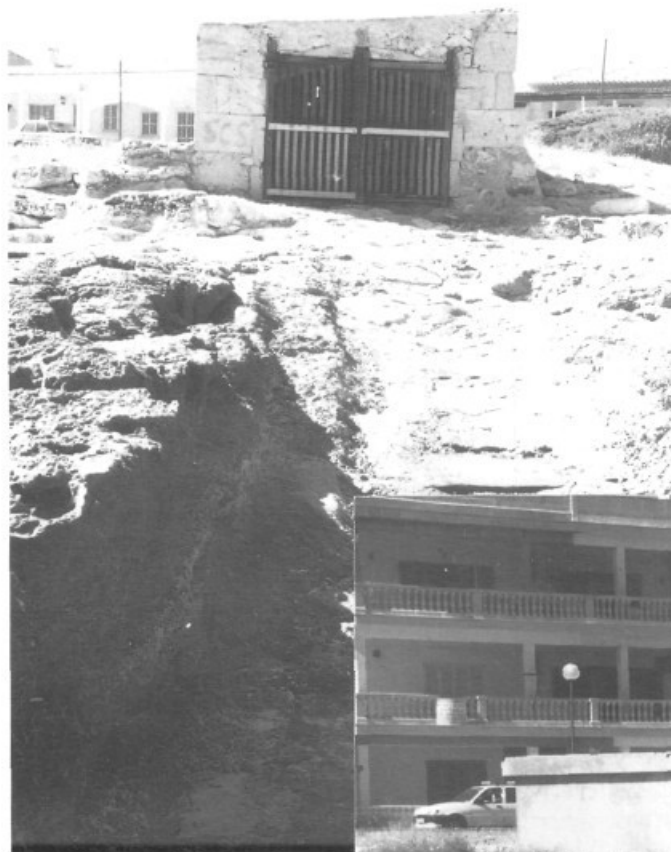
BIBLIOGRAFIA: AGUILÓ, COSME: *La Toponímia de la costa de Campos*. Campos 1991 Ajuntament de Campos.

NOTA: Voldríem convidar tots als propietaris interessats perquè ens facilitassin una tasca d'estudi dels escars i altres construccions marineres. Posau-vos en contacte amb Ressò.

S'escar des Fariner:

Per la seva antiguitat és el segon dels quatre que hi ha en aquesta zona. Pot fer més de cinquanta anys que el feren. El Propietari nomia Joan Bujosa. És bell i rudimentari. Un Mur el protegeix dels temporals de ponent. Està excavat dins la roca i per la part posterior té una escala d'accés.

S'escar d'en Castella:

La barraca es de pedra, amb les cantonades de marès. L'entrada és un arc rebaixat. Té una sortida lateral cap al llevant. Orientat de NO a SE. És el més antic dels quatre que hi ha en aquell redol. Aquesta variant, com la següent, recorda el nom del seu propietari, que era llucmajorer.

17

S'escar d'en Terrola:

És un dels més moderns. Porta el malnom del seu propietari Miquel Veny i Clar, qui el construí vers el 1965. Nom, per tant, molt modern, però ben arrelat.

S'escar d'en Comunes

És de marès. Fou construït aproximadament el mateix any que l'anterior, tal vegada uns mesos abans.

Es Capellà de Cas Fuster Beca: 50 anys de vida sacerdotal.

El meu nom és Damià Vidal Ollers, vaig néixer dia 30 d'agost de 1917 a Campos i em sent molt honrat si em deis el capellà de Ca's Fuster Beca. El meu pare va ser un dels primers i principals constructors de Molins de Ramell de Campos.

La meua formació intel·lectual l'he rebuda de l'Escola Pública i del Seminari. Als meus professors sempre els he estat molt agraït. Com a dada curiosa i històrica, vos puc dir que el dia de la inauguració d'unes noves aules dins el pati del «Recreo», davant el Governador Sr. Llosas, vaig ser escollit (era molt petit) per recitar una poesia. Encara me'n record com començava: «Por cada escuela que se abre una cárcel se derrumba»

— Ara que parlau de la vostra infància, com recordau Campos i els campaners de la vostra joventut?

— La meua infància va ser molt feliç a pesar que havia perdut la meua estimada mare, Catalina Ollers Fullana. Quan va morir ella tenia 40 anys i jo apenes havia complert els quatre. Però el meu pare, un bon home i molt més bon cristià, aconseguí formar amb els meus germans majors un gran equip per dur endavant la família. Érem 5 germans. Mon pare va morir també jove, als 60 anys.

— Quins eren els entreteniments que un jove podia trobar?

— Molt senzill, amb pocs doblers

ens divertíem. Jugàvem a bolles, a la teia, conillons amagats, als engronsadors que hi havia al pati que tenia llogat la Congregació Mariana, a bingo (però... prohibit jugar a cèntims!, que deien en aquell temps).

Ja un poc majors i guiats per aquells exemplars sacerdots: D. Miquel «Pomaret», D. Joan de Sa Creu, D. Guillem Dameto i D. Bartomeu Arcas fèiem activitats recreatives, culturals i artístiques. ¡Qui no recorda sainetes com «Es retratista», «Chao», «Nobleza y patriotismo», homenajes al Papa, el dia de la Congregació... Passàvem molt de gust durant els assaigs i omplíem de gom en gom el Teatre de Cas Marianes.

De cap manera érem joves tristes i avorrits. No podem negar que gràcies a la formació humana i espiritual que ens va donar la Congregació Mariana, de dins les seves files han sortit famílies honorades i cristianes, professionals i bastants de sacerdots.

— En quin moment de la vida descobriu la vostra vocació i com?

— La vida de Jesús m'obsessionava i ara més que mai. Sempre he vist Jesús com el gran comunicador amb la gent.

La meua pregunta era: Damià, què pots fer per als altres? Sempre he passat molt de gust de comunicar-me amb la gent, m'entusiasma una Parròquia. L'anomenam «la família de Déu» i el sacerdot ha de ser el doble de Jesús. No hi ha res més hermós que sentir-se PARE de nins, joves, matrimonis i tota classe de fidels.

— Suposa un sacrifici personal dedicar-se al sacerdoci?

— Hi pot haver persones que creuen que fer-se capellà és propi de covards i immadurs. Idò no. No ho som. No hem nascut amb els ulls tapats.

"Sempre he vist Jesús com el gran comunicador amb la gent"

No crec que m'hagués estat difícil formar una família...

Perquè m'he fet capellà? Per viure més còmode...? Per tenir assegurat el cel...? Per no treballar...? Déu té necessitat d'homes que l'ajudin a salvar els homes que tenen necessitat de Déu. Aquesta és la raó.

Em demanes si renunciar a la paternitat física suposa un gran sacrifici. Ara amb més motiu em sent Pare amb tot el sentit d'aquesta estupenda paraula.

— Com ha anat evolucionant el paper de l'església en la societat al llarg de la història recent? Quin és el que actualment li correspon?

— «I vosaltres, ¿qui deis que som jo?» Fa 2000 anys un home va fer aquesta pregunta a uns grup d'amics. Era Jesús als seus apòstols. Varen ser odiats i perseguits pels poderosos.

No obstant això, XX segles després la història segueix girant al voltant d'aquell home. Cada any s'escriuen més de 1.000 volums sobre la seva persona i la seva doctrina.

Molt bé deia aquell predicador: Qui és aquest mort que a tants de vius molesta? Si l'església composta d'homes dèbils i pecadors no ha estat capaç d'enfonsar-la és que és divina. Clar que necessita llevar-li molt de rovell, però no deixem l'essencial per l'accidental.

— La quantitat de sacerdots és en descens. A què ho atribuiu?

— Els joves volen tocar just matèria i no descobreixen les meravelles del transcendent. Si un jove se «xifla» de Cristo que és Vida i Resurrecció i reflexionàs «que vale la pena vivir por un Jesús que no puede morir», escollirien bastants aquest camí.

— Enguany compliu 50 anys de vida sacerdotal. Què representa aquesta data en la vida d'un capellà?

— Repetir constantment els 365 dies de l'any i si és bixest 366. Gràcies, gràcies, gràcies! per tants de beneficis rebuts.

— En tots aquests anys, haureu estat a molts de llocs. Ens en podríeu fer una relació i què recordau de tots ells?

— Els distints Bishes que han

regit la Diòcesi Mallorca en aquests 50 anys m'han enviat a Sant Marçal (Marratxí), Es Capdellà, Sa Vileta, Lluçmajor i La Soledat. És impossible relatar les meves activitats apostòliques. He procurat estar atent a totes les consignes proposades per l'Obispat en bé de l'església i del poble.

— Què suposa per un capellà campaner no haver exercit mai a Campos?

— Per un que estima el seu poble com jo, m'hagués donat molta satisfacció. Ara bé, procur obeer els meus superiors. No m'ho proposaren mai, no ho he demanat tampoc. He estat molt feliç i tranquil allà on m'han enviat.

— En el transcurs d'aquests 50 anys haureu realitzat distintes activitats, quines destacaríeu i per

què?

— En el transcurs d'aquests 50 anys Déu m'ha estimat molt. He tengut moltes vivències, tant a la Península com a aquesta terra, que m'han ajudat a conèixer moltes tècniques apostòliques per realitzar-les després dins el camp parroquial que sempre ha estat la meua vocació.

No puc oblidar un cursset a Vitòria de tot un mes amb capellans de tota Espanya. Anys després m'enviaren a la ciutat Como del nord d'Itàlia. El gran sacerdot Pablo Arnaboldi ens va entusiasmar en implantar el FAC a la nostra parròquia. Més tard vaig prendre part de la Gran Missió de València. Posaren totes les tècniques possibles perquè la Paraula de Déu arribàs per tot. I finalment amb el gran amic campaner P. Garcies ens cuidàrem amb

un altre company de la Missió a la capital d'Eivissa.

— Quin o quins dels episodis que heu viscut suprimiríeu i quins esdeveniments us agradaria haver viscut?

— Suprimiria la Guerra Civil i m'hagués agradat poder veure'm acompanyat el dia de la meua Missa Nova pels meus estimadíssims mon pare i ma mare, als quals després de Déu ho dec tot.

— Les vostres activitats no sols es limiten a cuidar de la vostra parròquia. Què és Vida Creixent i quina relació hi teniu?

— Ningú ignora que des de fa uns anys, com un vertader «signe dels nostres temps», ha aparegut un nou sector sociològic. Ens referim al que, convencionalment, anomenam «Tercera Edat». Sector nou del que l'Església no pot desapropiar tants de valors com inclouen aquestes vides, que si bé laboralment són improductives, no poden quedar-se com a simples espectadors, quan el seu paper real és de protagonistes.

Vida Creixent són petits grups de persones majors que volen fer qualche cosa dins l'església, ser membres actius. I l'any 1987, el Vicari General el dia de l'acomiadament de La Soledat davant molts de sacerdots i tot el poble em va nomenar Conciliari de Vida Creixent.

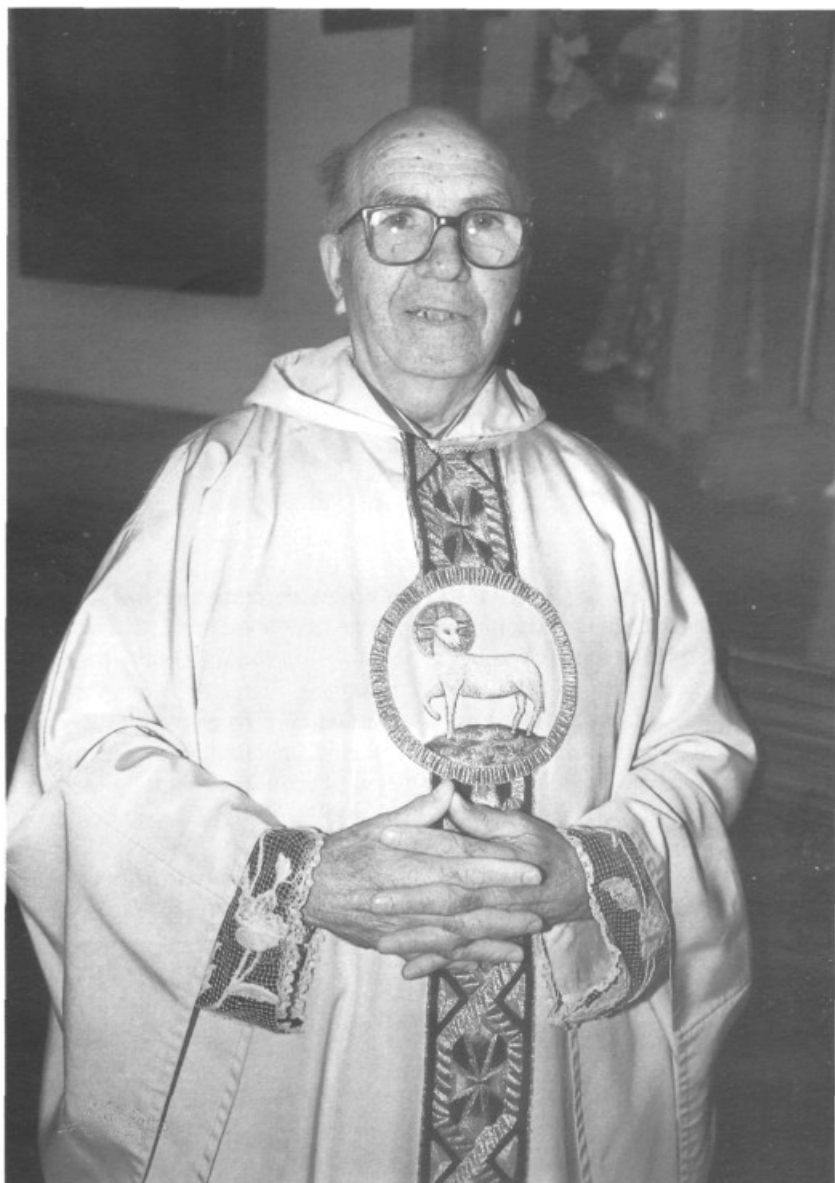
— Per un capellà, què significa jubilar-se?

— Mira, la vida no s'acaba amb la jubilació, ja que jubilació ve precisament de «jubulum», això és il·lusió de viure, alegria per poder començar una cosa nova. Ben igual que el jove «es jubila de nin», o l'adult «es jubila de jove» perquè necessita estrenar noves pàgines de la seva vida. Això és la meua missió ara: estrenar noves pàgines de la meua vida al servei de l'Església i dels germans.

— Passat, present o futur?

— Referent al passat, no m'he penedit mai del camí que vaig emprendre. He estat sempre molt feliç vivint el sacerdoci.

Respecte al present i al futur, he de dir que mentre Déu em doni vida, intentaré més que donar anys a la vida, vida als anys.

— 'Hi ha persones que creuen que fer-se capellà és propi de covards i immadurs'

Segueix » » » » » » » »

"Tots els rapiters formam una gran família"

— Quin missatge pensau que s'ha de transmetre a la joventut actual?

— Que de tant en tant es compromet a pensar amb aquestes idees: Tu que cerques ser feliç no et conformis amb beneïtures, Tu que saps que el més important de la vida no es compra ni es ven, Tu pots ajudar a viure. Enmig de la matèria, no oblidis el que és transcendent.

— Tots els rapiters vos coneixen com el capellà de Sa Ràpita. Què significa per vós?

— Ho dic amb sinceritat. No em podien oferir res millor que el contacte amb els rapiters. Tants de representants de distints llocs i tots formam una Família. Pensau que som un capellà jubilat, però no retirat. Som sacerdot per a sempre. Vivint a Palma i només venir els caps de setmana a ca nostra, no cap dins la meua manera de ser estar mans plegades.

He d'agrar a l'amic Rector Perera, que era el que regia la Parròquia llavors, que em demanàs si volia aquest servei i el mateix he d'agrar a l'actual Rector, el meu bon amic Gabriel Reus que em donàs oportunitat per poder viure moments feliços a Sa Ràpita.

— Teniu formada una Coraleta a Sa Ràpita. Com se vos va ocórrer aquesta idea?

— De Coraleta.... res. Molt bona voluntat d'animar les eucaristies, sí. No oblidem que poble que canta, poble que creu. Veure que padrins, fills, néts, joves i joves venen cada diumenge amb constància, il·lusió i alegria a l'Eucaristia, a mi m'omple

— Enmig de la matèria no oblidis el que és tra scendent*

de goig.

— Per acabar, ens podríeu explicar un poc quines són les vostres aficions?

— Em sent sempre molt a gust amb totes les activitats que realitz. Per damunt tot, m'agradava molt viatjar, ara ja no hi vaig tant. També m'agrada muntar i desmuntar betlems, fer excursions amb bicicleta, berenades

amb dies de companyonia... Sempre procur que regni una gran alegria i il·lusió i que mai no falti l'humor.

Gràcies Don Damià. Gràcies sobretot per l'entusiasme que vos vessa pels quatre costats. I que sigui per molts d'anys.

Antònia Sitjar.
Núria Vives.

Cristalleria CAMPOS C.B.

Jaume Vadell Adrover

Joan Oliver Bordoy

Carrer Llibertat, 27 • Tel. 65.04.20 • 07630 CAMPOS

✓ Sa Ràpita

Grup de persones que animen l'Eucaristia amb el seu cant a Sa Ràpita

21

Maria Miquel Nadal

ASSEGURANCES EN GENERAL

- Metges
- Incendis
- Accident
- Vida
- Robatoris
- Jubilació
- Comerços
- Llar
- Embarcacions
- Automòbils, Etc. . .

Carrer Santanyí, 23 • Tel. 65.04.01 • 65.00.89 • 07630 CAMPOS

ASSESSORIA EMPRESARIAL

CAMPOS

Carrer Provença, 34 • 2^{on} • Tel. 65.09.41
07630 CAMPOS (Illes Balears)

PRODUCTES ADROVER

Carrer Menorca, s/n. • Tel. 65.00.54
07630 CAMPOS

Calius de Juliol.

Qui més qui manco parla d'allò que té més avinent, que sent més propi. A aquestes planes planes de Ses Covetes/Es Trenc no pretenem, ni hem pretès mai, esser frívols ni contundents. La política que oculta i forada especulacions diverses ens fa oi, vomitera. Aquí, del truí de Ses Covetes, ens mostrarem escèptics, però evocarem la netedat i la bellesa de cada gota d'aigua de mar, de cada bri de pi i de cada brot de sivina. Vindran, a aquest indrets campaners que volem ben nostres, gent sense nom i gent amb nom que tampoc no són res. Volen viure amb nosaltres, senzillament. I tothom serà ben rebut. Perquè sempre hi haurà la mar, aquest pins, les sivines, la blavor del cel, l'arena blanca. Sempre. Sempre. Amb nosaltres o sense...

Encara no som massa molts.

Els primers dies d'estiu sempre ens duen sorpreses, en gran part agradables i agradoses, sortosament. La calor, i el massa bon temps, tot s'ha de dir, ha començat enguany com a massa prest. I justament per això la bellesa de les imatges estiuenques no s'han fet esperar: abunden, amb vida.

Aquesta bella, exquisida, suntuosa dama que mig pastura entre l'arenal i l'onatge revoltós d'Es Trenc, evoca la presència d'un cos mediterrani que es sap i es vol profundament mediterrani. L'agrest contrast dels blaus -que aquí no es veuen- contrasta amb la nítida blancor que enyora el mar, la mar que volem, i que estima la terra. Tot un cos. Una bella i poètica evocació mediterrània. Amb sal i sol, a la primeria d'un estiu que sabem ben nostre.

d. h.

Un inici pretenciós.

Semblava, potser, exagerat. Un home amb capell negre, de feltre anglès, llegia -o fullejava- un tom d'una Enciclopèdia britànica del segle XIX. Un exemplar un bibliòfil exquisit, pulcre i elegant: no duia corbatí, cosa raríssima. Sobre l'arena blanca de la platja d'Es Trenc el sol cremava. L'horitzó del mar era grisenc: les ones baixes, blanquinoses. Un macolí color de mel tacava un pam de platja. Dos brins de cel: una mica d'alga. A l'endemà tots els diaris de Londres -immensa premsa britànica- sabien que Julie Christie havia besat el cor d'aquestes aigües, d'aquesta arena blanca.

Les agressions a les últimes platges verges de Mallorca no s'aturen. Planas i Sanmartí lamenta que la de ses Covetes, a Campos, en sigui l'últim exemple.

Ses Covetes és un llogaret del sud mallorquí contigu a la platja des Trenc, famosa per dos aspectes molt interessants: fou la primera que va acollir els nudistes i va ser objecte d'una campanya popular de defensa de la seva virginitat urbanística. "Salvem es Trenc!" fou el lema de la lluita ecologista per evitar que el ciment s'hi acostés tant com, ara mateix, ho ha fet a la veïna de ses Cove-tes, on es construeixen uns apartaments gràcies al permís concedit per l'Ajuntament de Campos del Port, regit pel PP i per un batlle de la confiança del president del Govern de Balears.

La polèmica està servida: no solament els partits polítics es llancen els plats pel cap, sobretot ara que estàvem en campanya d'insults electorals, sinó que també ho fan els representants de les institucions. Ningú no en té la culpa, però, mentrestant, l'empresa constructora va col·locant totxos cada dia.

En el cas estan implicats el Govern Balear, a través de la corresponent conselleria, el Consell Insular de Mallorca, amb la comissió que regeix l'urbanisme, el minis-

Es Trenc. Aquesta platja es va salvar, però la del costat, ses Covetes, està en perill.

teri espanyol que faci al cas, amb les competències en costes i, és clar, l'Ajuntament de Campos, el màxim responsable.

El recull de tot el que s'ha dit i escrit per part de persones, partits, institucions i representats, pot ésser molt profitós per al futur com una mostra del que mai no s'ha de fer ni de dir. Els uns i els altres es llancen les culpes i la porqueria, i el cas acabarà com gairebé sempre: pagant el poble. L'empresa promotora –estrangera, naturalment– haurà fet el negoci sense acabar les obres ni haver de promocionar

les vendes: simplement enderrocant i posant la mà.

No seria gens estrany que qualcú l'hagués parat abans aprofitant-se d'unes imprecisions legals i tirant endavant aquest dissortat i absurd projecte que, com tants d'altres, fa l'agost a base d'indemnitzacions, el millor negoci immobiliari en temps de crisi. L'Ajuntament de Campos, el seu govern del PP i el seu batlle n'hauran sortit nafrats políticament, però...

Com sempre, l'especulació immobiliària, l'aprofitament del sòl i la poca vergonya han fet una altra barrabassada a Mallorca.

No serà l'última. I encara no sabem si la platja de ses Covetes es veurà o no lliure de ciment, Déu faci que sí.

I darrer apunt urbanístic: el famós actor Michael Douglas féu unes obres d'ampliació de la finca s'Estaca, a Valldemossa, que fou de l'Arxiduc Lluís Salvador d'Àustria i que ara és propietat de l'actor i de la seva esposa Diandra, criada a Valldemossa. Ara les obres poden resultar il·legals i Douglas ha dit que, en tal cas, ell mateix agafarà pic i pala i les enderrocà. De pel·lícula. **Planas i Sanmartí**

EL TEMPS 20-6-94 / 29

Ara, canviar a més li costarà menys.

**CANVI
a 220V**

Informi's:
(cridada gratuïta)

900-220.220

TOT SÓN AVANTATGES

De l'autoodi a la lleialtat lingüística (V)

Història d'un Pere qualsevol

Joan Lladonet.

Ja han passat uns quants anys i en Pere ha tengut dos fills, tots dos han començat a anar a escola i naturalment, com fan tots els nins i nines del poble, en castellà. Ben content que n'està en Pere quan sent els seus fills que llegeixen en castellà. S'ha proposat que en sàpiguen més que ell. També vol que els seus fills puguin estudiar en esser grans i, si és necessari, els posarà una hora de repàs cada dia.

És en aquest temps que comença pels diaris la polèmica d'en Pep Gonella. En Pere, que no el llegeix massa sovint, en sent parlar. Per primera vegada se n'assabenta que a Ciutat hi ha gent que diu que la nostra llengua és la llengua catalana. I en Pere, que no sap res de la seva terra, que no sap res de la seva història, que no sap res de la seva cultura, perquè n'hi han ensenyada una d'aliena, pensa que per aquí no hi passarà, que el que parla ell és mallorquí, i que els catalans parlen català, i que els catalans facin els comptes a ca seva, que nosaltres ja els farem a casa nostra, que aquí, a Mallorca, xerram en mallorquí, de tota la vida, no en faltaria més. I que en Pep Gonella té raó. I comença a sentir o a ressuscitar un sentiment d'odi als catalans. Se'n recorda d'haver sentit a dir que els catalans, en temps de la guerra civil, havien desembarcat a Portocristo i es volien fer Mallorca seva. També ha sentit a dir més d'una vegada que són separatistes. Encara que no s'ha aturat mai a pensar ni a

reflexionar què significa exactament aquesta paraula, sap que això de voler-se separar d'Espanya és perquè són mala gent. I ara ens diran que la nostra llengua no és la mallorquina? Això mai del món.

En Pere ha sentit parlar d'en Jaume I alguna vegada, però no sap qui va esser ni li importa. En Pere no sap que en Jaume I va conquerir Mallorca als musulmans, de la mateixa manera que els Reis Catòlics varen conquerir los Granada, i que així com els moros de Granada varen esser morts, retornats a la seva terra o convertits en esclaus, i que avui no en queda cap per allà, reclamant que es parli en la llengua àrab o la llengua anterior a la vinguda dels àrabs i que tothom està d'acord que per allà es parla l'andalús que forma part del castellà, perquè aquelles terres varen esser repartides entre els conqueridors i repoblades de bona gent castellana, igualment a Mallorca les terres varen esser repartides entre els cavallers que acompanyaven Jaume I, els moros varen patir la mateixa sort que a Granada, i les nostres terres varen esser repoblades per bona gent catalana.

Però en Pere no ho sap, perquè ningú no li ho ha ensenyat, a això, en Pere no sap que parla la mateixa llengua que ens varen dur els repobladors, majoritàriament catalans i de Girona; en Pere no sap que si renega dels catalans està renegant de la seva nissaga, dels seus avantpassats. En Pere quan sent que qualcú diu que la llengua mallorquina és anterior a la dels moros i anterior a la conquesta catalana, queda content i està disposat a usar aquest raonament quan faci falta, encara que sigui una cosa inventada, pensa que és una invenció que li convé i que, per tant, ha de ser certa.

En Pere, i doncs, arriba a la conclusió que ja li va bé el mallorquí com a llengua d'anar per casa, amb els amics i a la feina, i que quan ha de resoldre assumptes d'importància ja té el castellà per sortir-se'n del pas. No vol admetre ni tolera que ara la seva llengua s'hagi de dir catalana.

En Pere, no oblidem que representa un prototipus de mallorquí o

mallorquina, tampoc no sap que el llinatge més abundant a Campos és Mas, i que significa «casa de camp habitable per als conreadors» i que aquesta paraula és la que designa encara avui les cases de camp catalanes i que la nissaga d'aquesta gent és catalana. Tampoc sap que el segon llinatge més estès a Campos és Lladó que es refereix al fruit del lledoner i que correspon el nom d'un poble de la comarca de la Garrotxa de Girona, també el seu origen és clarament català, igualment que el diminutiu d'aquest llinatge que és Lladonet i que prové del mateix origen. Menys ha de saber que Vidal, tercer llinatge més nombrós a Campos, nom propi de persona, també és d'origen català i que abunda a Barcelona, Tarragona, Igualada, Agramunt, Valls, etc. Que el quart llinatge segons el nombre de persones que el tenen és Ballester, persona que va armat amb una ballesta, també llinatge purament català, i que el següent llinatge Barceló llinatge molt estès a Catalunya, a València i a Balears és la forma masculina de Barcelona. En Pere no sap que així podríem seguir analitzant d'on prové tota la nissaga campanera. El més llastimós és que en Pere tampoc sap que amb aquesta actitud està alimentant de cada dia més un sentiment creixent d'autoodi cap a totes les seves coses, els seus orígens, la seva identitat.

RESTAURANT

CAZADORES

DIRECCIÓ FAMILIAR

CUINA
MALLORQUINA

MENJAR PER ENDUR-SE'N

Ctra. Campos a La Ràpita, Km. 6'5
Tel. 64.03.70 • CAMPOS (Mallorca)

La força de la virtut.

Damià Huguet.

Tota guerra és cruel. Totes les guerres són inhumanes, malignes, perniciosos. Però el pitjor de tot no és la brega, de vegades fraticida, els dies i els anys de combats i de rancor, sinó les eufòries i els penediments que es viuen o es pateixen en els dies i els mesos que vénen després de la batalla, del triomf o de la derrota, tant se val; perquè les guerres, les bregues entre germans de sang i d'una mateixa terra, al cap i a la fi únicament serveixen per a demostrar la incapacitat de les persones que les motiven, posant en evidència que no tenen prou seny per a cercar altres solucions que aquesta, amb malícia, amb exagerat orgull.

Guillem Alcover i Mascaró va néixer a Campos el mes de març de l'any 1911. Va ser mestre d'escola. Vivia, amb la seva germana Maria, al carrer de n'Amer, 7. Militava a Esquerra Republicana i tenia una moto BJA (PM-4746) que els feixistes li varen requisar per aprofitar-se'n d'ella. Poca cosa més tenia. Il·lusió molta. Llibres. Amics. Una mica d'alegria. Era espavilat i xalest, vestia amb elegància -sense exagerar-, i coneixia d'una enfora els límits de la virtut. El varen empresonar pel mes d'agost de l'any 1936, a Manacor; i posteriorment el traslladaren a Illetes, on va morir, on el varen fer morir, dia 28 de gener de l'any 1937, tal i com ho certifica un comunicat que el jutge Juan Alemany va enviar a la seva família, anunciant-los el seu traspàs. Les despulles de Guillem Adrover, amb vint-i-cinc anys de vida perduts, mestre d'escola, campaner ben viu i intel·ligent, reposen al cementiri de Campos en una caixa de fusta mig podrida que té tres pams de llargària i quatre d'amplària, col·locada a un

racó de la tomba negrenca, amb humitat.

Fa uns anys, no massa, va morir la seva germana Maria -que feia de cosidora al carrer que en diuen Llibertat (quines casualitats), en una casa humil, de dos aiguavessos de vint pams, estreta de frontis, però amb caràcter. A la paret emblanquinada de la cambra on va finir els seus dies -la por patida, i un rancor immens- hi havia penjat el retrat del seu germà Guillem (pintat per Blai Garcias), i una llibreria petitona, modesta, tancada amb vidrieres i una cortina de tela blanca, on s'amuntegaven tots els llibres i els escrits que aquell mestre d'escola campaner, republicà, havia anat ordenant durant els anys d'estudiant i home de batalla.

Aquell moble, aquella llibreria que un vel de roba blanca emmudia en la cambra fosca de ca seva, feia gairebé cinquanta anys que romania -sense ni mica de pols- arrabatada a la paret emblanquinada, entre molts de silencis, una certa tristor: amor i ombra. A l'enfront, el retrat pintat per Blai Garcias: un jove elegant, espavilat d'ulls, t'observava amb cortesia, una mica a les fosques, però amb el cor alegre.

Un dia d'abril, tot just traspassada la seva germana -i per qüestions estrictament familiars- em donaren la clau per a obrir la llibreria de Guillem Alcover i Mascaró (popularment conegut per En Guillem d'Es Camp Roig). He de reconèixer que en aquell moment em queia la suor del front, una suor freda que em regalimava; els genolls s'afluixaven. Tremolava, nerviós, indecís. No em resultava gens fàcil obrir en aquell acte del qual jo n'era l'únic partícep. En aquell moment de posar la clau al pany de la llibreria no pensava en ell, en la seva tràgica mort, en el seu patiment. Únicament m'interessava saber què hi havia darrera aquelles cortines blanques que ni un bri de vent havia mogut durant gairebé cinquanta anys. Record que, un instant, vaig aclucar els ulls.

Observava el seu retrat -que el tenia al darrera, donant-li l'esquena- i tremolant, com si ell em vigilàs, vaig obrir amb un cop sec, però delicadament, les dues vidrieres del armari.

La primera sensació va ser la de pensar que tot allò -llibres, fulls, fullets, revistes- semblava que ho haguessin col·locat feia cosa de dos dies. Tot estava perfectament ordenat, net, sense pols. Un per un, molt meticulosament, vaig anar fullejant i revisant tots els llibres, ordenant-los com ho trobava més convenient. En aquells prestatges hi havia coses per a mi molt interessants, d'altres no tant; però era conscient que es feia necessari revisar escrupolosament, sense cap urgència, tot aquell material tancat entre vidres i fusta des de feia cinquanta anys. No parlaré de tot el que en aquella petita llibreria hi havia perquè ara no ve al cas: llibres, manuscrits, fotos, somnis i rancors s'acaramullaven en una realitat que no va ser possible a finals dels anys 30. Tot té un fi, i tot recomença. Però així com hi ha fets que perduren en la història i en el temps, també hi ha remordiments que passen en herència, com si fortuïtament fóssim hereus involuntaris d'unes fetes precises.

La caixa de fusta on reposen les restes de Guillem Alcover, el retrat penjat a la paret, la llibreria tancada de vidres i amb la cortina blanca, tenen la transcendència d'un fet per a mi imborrable. Els seus escrits, els llibres, els papers, són un tros de la història de tots. Ara no hi ha remei per evitar el mal soferit, la mort absurda. No n'hi ha. Però quan tens a les teves mans un paper de fumar on hi ha escrits uns mots de lletra que un presoner va aconseguir enviar, furtivament, a la seva família -sense culpa i culpats- et tremolen de ràbia les mans, els genolls. I t'envesteix al cor, vessant odi cap a tots els sanguinaris espectres, pestilents, que únicament desitjaven matar, fer morir aquella gent que, netament, no anava amb les seves.

Guillem Alcover i Mascaró ja no hi és, en cos i viu, entre nosaltres, des de fa molts d'anys. Però el seu record perviu. La seva va ser una mort inútil, com gairebé totes les morts que una guerra provoca. La seva llibertat petitona, tancada entre vidres i una cortina blanca, és ara el símbol d'un llibertat que sabem nostra.

Unió Mallorquina proposarà, per a la propera legislatura, importants ajudes econòmiques per al poble de Campos.

Unió Mallorquina proposarà en el pròxim període parlamentari que comença el mes de setembre un fons de compensació intermunicipal per aquells municipis, que com és el cas de Campos, estiguin més afectats per les lleis de protecció del medi ambient. Amb aquest objectiu, UM impulsarà un programa de compensació integral en el qual es contemplen altres mesures com és el que Campos sigui inclòs dins els municipis de menys de 5.000 habitants i es beneficiï de la subvenció de més del 80 per cent que tenen altres municipis. Aquestes actuacions permetran que es pugui desenvolupar una política de protecció del medi ambient sense perjudicar els interessos econòmics dels habitants d'aquest municipi.

La millora del medi ambient, la preservació de la natura i el manteniment de l'equilibri ecològic són factors cada dia més valorats com a components de la qualitat de vida. Són factors que incideixen directament sobre les polítiques econòmiques, agrícoles, industrials i socials i que són valorats des del punt de vista de la política comunitària com elements que poden interferir en el bon funcionament del mercat comú, però que a la vegada poden ser elements dinamitzadors de creixement econòmic i de la creació de llocs de treball. Si els nostres conciutadans són conscients d'això entendran també la postura que Unió mallorquina ha tingut en denunciar la pressumpta falsificació de documentació pública

en la concessió de llicència per a la construcció dels 68 apartaments de Ses Covetes. En aquest sentit, Unió Mallorquina ha exercit el dret que té qualsevol ciutadà responsable en aquesta societat de denunciar el coneixement d'un fet constitutiu de delictes. En el cas de Ses Covetes, Unió Mallorquina ha presentat al Jutjat de Manacor la documentació oportuna per tal de demostrar que existeixen dos documents públics en diferent data que certifiquin l'aprovació de les Normes Subsidiàries de Campos tenint en compte uns planells diferents. La diferència consisteix en què un dels planells inclou uns terrenys en la delimitació del sòl urbà de Ses Covetes mentre que l'altre es grafia com a sòl urbanitzable. La denúncia presentada davant el jutjat de Manacor ha estat producte d'un treball d'investigació molt seriós, exhaustiu i minuciós per part de diferents responsables del partit. La inseguretat jurídica que pot derivar-se d'aquet fet no és una responsabilitat d'UM sinó de les persones i autoritats que promouen actes administratius irregulars com el propi de ses Covetes.

Esperam que el poble de Campos rebi bé l'anunci de totes aquestes actuacions i de moment agraim la confiança dipositada per part dels electors que ens van votar en les darreres eleccions europees i amb l'ajuda dels quals vam triplicar els resultats de les darreres generals.

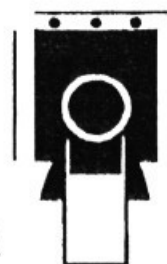
**RISTALLERIA
PERELLÓ**

Acristallaments en general

Carrer Palmer, 1 Tel. 65.00.95
07630 CAMPOS

**BUGADERIA
TINTORERIA**

SA BUGADERIA

Carrer Nou, 73 • 07630 CAMPOS • Tel. 65.25.27

**Motor Ocasíó
Campos, S.L.**

COM

COMPRA - VENDA de Vehicles d'Ocasíó

Tomàs Rigo Viçens

Ctra. Palma - Campos, Km. 35 • Tel. / Fax 65.24.22
07630 Campos

Sa Joieria

Joieria • Rellotgeria

**Carrer Major, 3
Tel. 65.23.78 • CAMPOS**

NACIONALISTES DE MALLORCA

Ses Covetes: fets reprovables.

Al Plenari Ordinari del passat 3 de juny presentàrem una **MOCIÓ DE REPROVACIÓ** contra el Batle per la manera com s'ha duit el tema de la polèmica construcció dels famosos 68 apartaments a Ses Covetes.

En primer lloc, perquè ens havien intentat enganyar, ja que, quan demanàrem si era correcte el que s'estava fent i si es podia fer qualque cosa per aturar o reduir aquest desgavell se'ns contestà que tot estava bé, cosa que després comprovàrem que era MENTIDA i que hi havia una bona partida d'irregularitats i deficiències indiscutibles que haguessin permès a l'Ajuntament no deixar ni començar les obres. Per això presentàrem el corresponent **RECURS** que s'ha desestimat.

El nostre Grup Municipal pràcticament no ha entrat mai en el tema de les llicències d'obres, que és competència de la Comissió de Govern, però en aquest cas hem hagut de fer una excepció perquè ara no es tracta d'una obra petita d'una casa particular, sinó de conservar o destruir un paratge que és un patrimoni ecològic i paisagístic ben bé de tots i pensam que si no es conserva i es protegeix al màxim es perjudiquen, a més llarg o curt termini, els interessos del nostre poble.

Arran de la manipulació demagògica que s'ha fet del tema i de les coses que s'han arribat a dir, voldríem que quedassin clars **D'UNA VEGADA** un parells de punts:

— Si l'economia campanera va malament hem de demanar explicacions als partits que fins ara comanden (PP i PSOE). Què han fet per a nosaltres?

— El Partit Popular és el que s'ha oposat a les propostes de contraprestació per a Campos per tal de conservar aquesta àrea natural sense edificar. I això no es diu.

— La construcció d'uns quants apartaments no és la solució a la crisi econòmica. I els beneficis que fins ara han donat o que podrien donar en un futur no són compensats per la destrossa que es fa de la imatge d'una zona emblemàtica de Mallorca de la qual tots els campaners en podem estar orgullosos i que amb una bona gestió podria donar molts de beneficis a Campos.

— L'oferta urbanística que tenim a Campos és més que suficient. Tenim a Sa Ràpita molts de mils de metres urbans i urbanitzables i no es pot dir que aquest sector estigui estancat com per haver de construir justament allà.

— Que l'Ajuntament no ingressarà enguany tot el que tenia previst en llicències d'obres a causa de la inseguretat urbanística que això crea. Idò hagués actuat amb més cautela i correcció i/o a la lleugera. A més, d'ençà que som a l'Ajuntament hem vist que les partides d'ingressos s'inflen excessivament. I tampoc no creim que durant els dos mesos que dura aquesta polèmica s'hagin deixat d'ingressar 30 milions de pessetes en llicències d'obres, cosa que justifiqui haver de concertar ara un nou crèdit (un més!) per aquesta quantitat.

En definitiva, creim que és ben clar que l'Equip de Govern ha obert massa la màniga i ha estat excessivament permisible amb l'empresa constructora. És clar també que aquesta urbanització beneficiarà els interessos d'uns pocs, però de cap manera els col·lectius del nostre poble.

Al final hauran de ser els tribunals qui decideixin qui té la raó i si hi hagut cap embull. És llastimós que hagi de ser així.

AGRAÏMENTS.

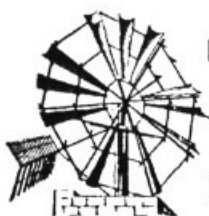
Gràcies pel suport que heu donat al nostre partit a les passades eleccions europees. Vàrem augmentar considerablement resultats anteriors i això ens dóna coratge i creim que és positiu per a tots.

Agraïm també l'assistència al públic als darrers plenaris. Ja fa tres anys que intentam que hi hagi assistència a aquests actes que són públics i on es discuteixen i es decideixen assumptes importants. Tant de bo que això es mantingués i s'augmentés perquè així de cada vegada hi hauria més gent que tendria informació directa de com van les coses per La Sala i podrien opinar per ells mateixos.

Taller Mecànic CA N'ARNAU

Carrer Provença, 36
Tel. 65.10.63
07630 CAMPOS

SA CIMENTERA, S. A.

MATERIALS PER A LA
CONSTRUCCIÓ
FABRICACIÓ PRÒPIA
DE CIMENT NATURAL

Carrer Cimentera, 38 • Tels. 65.02.54 • 65.08.73
07630 CAMPOS (Mallorca)

Què podem fer per educar millor els nostres fills?

Aquest era el tema del qual havíem acordat parlar en l'article anterior. No espereu fórmules màgiques, no n'hi ha. Ni tampoc espereu formes d'actuar que no suposin un esforç de la vostra voluntat. Només intentaré marcar una sèrie de pautes senzilles i clares perquè aprenguem cada dia a saber una mica més d'aquesta especial «professió»: la de pare o mare.

Sí, moltes vegades he pensat i dit que aquesta seria la «professió» més difícil que existeix i la que manco preparació requereix. Basta la unió física de dues persones de distint sexe perquè accedeixin a poder exercir aquesta «professió» i l'única ensenyança que s'ha rebut és la de la pròpia experiència com a fill o filla respecte dels seus pares. I aquí, indiscutiblement uns tenen més sort que uns altres.

Exercir de pare o mare és tenir una gran responsabilitat, perquè l'educació que donarem als nostres fills/es durant els primers anys els marcaran segurament per tota la vida. Assumir aquesta responsabilitat és una passa decisiva per començar amb bon peu el nostre paper d'educadors.

A quina edat hem de començar a tenir esment de l'educació dels nostres fills? L'educació comença des del primer dia del naixement, més diria, des del primer dia de gestació. Per començar és molt important la bona avenença de la parella durant el temps de l'embaràs, que la mare i el pare hagin acceptat de bon grat el futur fill o filla, que la mare estigui tranquil·la i molt il·lusionada, que durant aquells mesos es creïn els menys problemes

possibles. Que es facin plans per al futur de la persona que ha d'augmentar la família i que es comenci a planificar una educació com cal, intentant fugir dels estereotips, que a vegades són perjudicials, que marca l'entorn familiar en particular, o la societat, en general.

Si hem arribat a la conclusió que existeixen diferències de tracte entre els sexes, que la dona ha estat discriminada, si creïm que abunda el masclisme i no volem que els nostres fills segueixin aquestes pautes, ja no haurem de preparar els blaus per si és nin ni els roses per si és nina. Quant a les primeres joguetes no prepararem les pepes per a la nina i els cotxes i els camions per als nins, per exemple. A no ser que haguem decidit que ja està bé tot com està i que no necessitam cap canvi a la societat.

Els nostres fills, durant els primers mesos de la seva vida ja es van formant el seu caràcter i la seva personalitat. No es mal avesen tots sols sinó que els mal avesam nosaltres en les nostres equivocacions conscients o inconscients. Quan un nin petit té satisfetes les necessitats bàsiques de menjar, de dormir i de netedat higiènica i a més se sent cuidat i estimat, si no té una malaltia o altra, estarà tranquil i normalment no plorarà.

Si a aquest nin o nina, quan nosaltres tenim temps l'acostumam a dormir engronsant-lo, segurament haurem de fer el mateix quan no tenguem temps, i si no en tenim, ja ha sorgit el problema, especialment si això passa a les tres o a les quatre de

la matinada i falten unes poques hores per haver-nos d'incorporar a la nostra tasca habitual.

En aquests moments podem caure en un cercle viciós del que difícilment ens en sortirem, per exemple si per calmar-lo d'una forma ràpida li untam la xupa amb sucre.

Una altra qüestió molt important de deseducació és aquella que confon l'afectivitat envers les nostres criatures, amb voler convertir-les en objecte de diversió. Un nin petit no podem convertir-lo en el centre d'atenció de tots quan a nosaltres ens vagi bé i després quan ell mal acostumat ho reclama, que no li facem cas. Nosaltres hem de potenciar una sèrie de conductes perquè són bones i mai no hem de potenciar unes conductes que només toleram alguna vegada l'any, perquè així estam potenciant uns comportaments que més envant ens proporcionaran mals resultats escolars o socials. Per exemple, és intolerable que un dia de festa i per riure i per veure les carusses que fa el filló, li mullem la xupa dins la mistela o qualsevol altre tipus de licor, o que més envant i quan a nosaltres ens dóna la gana li facem beure vi o cava, i tampoc es comprèn que la societat hagi potenciat que nins, a partir de 5 a 14 anys puguin fumar a les bodes o a les comunions i que se'ls animi dient: «Un dia és un dia». Primera norma educativa: El que està mal fet tots els dies de l'any, també està mal fet un dia extraordinari. Això no ho hem d'oblidar mai.

Joan Lladonet.

Taller i Servei de Pneumàtics

M. BORDOY

Venda i Reparació de Pneumàtics
Equilibrat Electrònic
Servei de Reparació Vulcanitzats

Carrer Victòria, 57 (Cantonada Carrer Felanitx)
Tel. 65.21.93 • CAMPOS

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ
MIQUEL LLADÓ

Avda. La Verge, s/n. - Tel. 65.06.75

El Sol i La Pell

Miquel Monserrat

«Nosaltres som el sol condensat: un gra de blat, una poma, una fulla de verdura o qualsevol altre aliment, és energia solar concentrada i transformada.»

Dr. André Van Lysebeth

Ja estam a l'estiu, i és una escena quotidiana veure els estrangers untats fins a les celles de pomada per les cremades i més vermells que un indiot enfadat. Per un altre costat tenim els dermatòlegs que no s'aturen de predicar que s'ha d'anar alerta amb prendre el sol perquè pot produir càncer de pell, principalment a la gent que té la pell fina i delicada.

Això és relativament cert ja que el sol no és factor causal de càncer de pell, tot el més eritemes o cremades per insolació acompanyades de marejos, mal de cap, astenia o cansament, etc, però no càncer o altres malalties degeneratives o reactives com certs tipus d'al·lèrgies.

Abans de passar a analitzar i profunditzar dins aquestes afirmacions vull fer unes observacions:

Sota el punt de vista naturista hi ha tres tipus generals d'estimulants:

1er.— Els renovadors que donen

a l'organisme materials i forces de recanvi i el preparen per una activitat major. Per exemple els aliments, la llum solar, l'aire, el dormir, etc.

2on.— Els tòpics que inciten a l'acció, permetent mobilitzar, organitzar i dirigir les forces de l'organisme. Per exemple la calor moderada, la frescor, l'alegria, la suggestió, etc.

3er.— Els irritants que produeixen una reacció defensiva de l'organisme i a la llarga l'agoten. Per exemple massa calor, una fredor intensa, la violència, els verins, els estimulants energètics (aliments no propis per a l'home) principalment alcohol, tabac, drogues, cafè, te, sucre i farines blanques, carn vermella, etc.

Tu diràs: clar el sol pot passar de ser un renovador o un tòpic a ser un irritant, i ja el tornem tenir una altra vegada com a causa dels problemes dèrmics com dèiem al principi. Però no és així. Ja fa molt de temps en Jacques Ménétrier, un metge francès, va dir, resumidament, que degut a l'herència tots tenim tendència a emmalaltir-nos d'una determinada manera i ho va anomenar «diatesis» o predisposició.

Clar, aquestes predisposicions no són necessàriament obligacions, però tenint en compte els hàbits familiars i culturals una persona que neix per exemple amb una tendència al·lèrgica i com és de suposar segueix amb els mateixos hàbits que la seva família, acabarà tenint problemes al·lèrgics, i amb el sol ens passa una cosa pareguda.

Ara bé, la causa d'aquesta degeneració genètica o vital dins la pròpia

vida de la persona no és produïda per efectes directament instantanis com el sol o el polen de les flors, o els animals, sinó més bé per altres irritants que encara que en un principi sí crearen una reacció defensiva de l'organisme com fumar el primer cigarret o beure la primera copa o tassó de vi i que passa quan l'organisme s'hi ha avesat?, que dèiem, no hi ha reacció visible, però sí reacció adaptativa que poc a poc a aquestes substàncies tòxiques que el va agotant i degenerant i llavors és quan una agressió externa no habitual més fàcilment pot fer mal. Però curiosament quan eliminam aquests estimulants irritants que estam habituats, les fronteres de la nostra tolerància a més elements com el fred o la calor s'amplien i fins i tot les reaccions al·lèrgiques desapareixen.

El sol és la primera i més important font de vida del nostre planeta, i si el sabem prendre escoltant el nostre instint com fan les altres espècies animals, no hi ha motiu per tenir-li por. Té amb compte que tu mateix ets la mesura per saber com, quan i quant de sol has de prendre, observar la teva pigmentació (broncejat), la teva reacció estimulante o depriment, i no t'erraràs, si el vas prenent poc a poc no te n'adonaràs i tindràs la pell ben bronzejada i després podràs estar el temps que vulguis sense cap perill. Que disfrutis de la immensa vitalitat de l'estiu.

«La nostra vida s'acursa, generalment, degut a la nostra ignorància».

(Spencer, *The Principles of Biology*).

Bicicletes • Recanvis
Accessoris • Vestuari
Reparacions

Carrer Lluna, 50
Tel. 65.29.12
07630 CAMPOS

CICLOS GORI

Gremi Boneters, s/n. - Tel. 75.01.00
POLÍGON LA VICTÒRIA
07009 PALMA DE MALLORCA

**TRANSPORTS
MESQUIDA**

RONDA CATALUNYA, 9 - Tel. 65.01.47
07630 CAMPOS

✓ Esports

MÀXIM GOLEJADOR

1er.— Toni Fiol (Electromac)- 23 gols — 2on.— Toni Vidal (Ca'n Mulet)- 16 gols

PORTER MENYS GOLEJAT

1er.— Jaume Martínez (Ca'n Peixet)- 3 gols- 4 partits (0'75)

2on.— Silvestre Garcias (P. Dinàmic- D. S. Ginard)- 6 gols- 5 partits (1'2)

En el Grup A, 6 dels 8 equips que el componen tenen encara opcions a jugar les semifinals, cosa que no estarà decidida fins el darrer partit de la darrera jornada.

En el Grup B només 3 dels 7 equips tenen ja opció en els dos primers llocs que donen accés a les semifinals però també serà a la darrera jornada quan això es decidirà.

Cal destacar la gran esportivitat que està predominant al llarg de tot el torneig i la gran afluència de públic que està presenciant els partits.

FUTBOL-7 BENJAMÍ

SUB-CAMPIONS DE MALLORCA I CAMPIONS DEL GRUP DE POBLES

Els més petits del futbol de base del C.E. Campos, que eren els únics que quedaven en competició, han acabat una temporada que s'ha de considerar com a històrica.

En el Play-Off pel Títol varen anar al capdavant de la classificació del principi fins l'acabament i, en un darrer partit dramàtic contra el segon classificat (Rtvo Calvià), varen obtenir un títol, més que merescut, que feia justícia a una temporada que no va ser gens fàcil per a ells.

Aquest títol -amb la consegüent celebració i aclamació populars- donava opció a intentar aconseguir el campionat de Mallorca en un partit que l'enfrontava contra el S. Francisco, Campió del grup de Ciutat.

En aquest partit, l'equip campaner, va demostrar que disputava la final per mèrits propis encara que, en aquest partit, la sort no es vestís de vermell i negre. El S. Francisco va guanyar per 3-0, un resultat massa abultat pel que es va veure damunt el terreny de joc. De tota manera allò important era el títol de lliga i el Campionat de Mallorca només hagués estat la cirera de dalt del pastís.

Resumint, una molt bona temporada de l'equip benjamí de Futbol-7 que serà difícil de superar. Enhorabona «Menuts».

Pep Toni Sala.

BAR Sa Ràpita

TAPES • ENTREPANS

HAMBURGUESES • PIZZES

Avinguda Miramar, s/n • Tel. 64.07.31

Sa Ràpita • CAMPOS

Pesca

Els pescadors del Club de Pesca de Campos han tengut una mica de mancada aquest darrer mes, no ha estat igual per les pescadores. Dic això pels resultats obtinguts a les proves interclubs del mes de juny i que són les següents:

La prova organitzada pel Club Güell amb motiu del seu vint-i-cinc aniversari va ser dia 12 a la zona de S'Estalella i dins la categoria de Dames, Na Francisca Villalonga s'endugué el trofeu a la quarta classificada; no els va anar tan bé als homes que no aconseguiren cap trofeu dels 15 que hi havia per la categoria Senior on participaren un total de 98 pescadors.

El dia 19 era el Club Can Dalmau el que convidava als altres Clubs a una prova de Roquer a Cala Pi. Set foren els pescadors del Campos que hi assistiren, però sense gaire sort ja que els millors classificats foren: Miquel Salom al lloc 11, Tomàs Ayarte al 15 i Sebastià Forner al 17, bona classificació si tenim en compte la totalitat d'inscrits a la seva categoria, eren 74, però només hi havia trofeus per als 10 primers.

Li va anar millor a Na Francisca Ferrà que aconseguí el quart Trofeu a la categoria Dames.

I ja dins la Regularitat de Roquer el passat diumenge 26 tingué lloc a Cala Serena la tercera prova. Els primers llocs aquest dia foren:

1er. Toni Lladó	2240 grams
2on. Tomeu Salas	2150 grams

✓ Esports

3er. Miquel Salom	1800 grams
4rt. Toni Salas	1725 grams
5è. Sebastià Forner	1405 grams

I les senyores feren la següent pescada:

1a. Francisca Villalonga	1250 grams
2a. Francisca Ferrà	1090 grams
3a. Maria Salas	1060 grams

En aquesta modalitat només queda una prova per saber qui ha estat el millor del 94. Fins una altra.

Jaume Clar.

— La pesca cada vegada té més seguidors.

CA'N MELERO

FRUITES I VERDURES • CONGELATS
FRUITS SECS • PRODUCTES DIETÈTICS
VINS A L'ENGRÒS
POLLASTRES A L'AST

Carrer Ferrocarril, 1 • Tel. 65.06.30
07630 CAMPOS

Matisos
GALERIA D'ART
Obert de dilluns a diumenge
de les 6 a les 9.

Avda. Primavera, s/n. • Tel. 65.60.43
07638 COLÒNIA DE SANT JORDI (Mallorca)

SANELEC INSER C.B.

Arnau Nigorra i Joan Pomar

SANEJAMENT • ELECTRICITAT

CLIMATITZACIÓ

REPARACIÓ I MANTENIMENT

DE CÀMERES FRIGORÍFIQUES

MAQUINÀRIA D'HOSTELERIA

Tels. 65.07.69 • 908.63.16.73
Carrer Major, 34 • CAMPOS

Club Aeromodelisme Campos

Els passats dies 21 i 22 de Maig de 1994 es va celebrar a les instal·lacions municipals de Getafe (Madrid) els Campionats Autonòmics, de Vol Circular en la modalitat de Combat.

Referent a l'organització fou perfecta i amb una elevada participació (21 participants). La classificació fou:

SENIOR

1.- Bernardo Benítez.	Las Palmas.	Canàries.
2.- Francisco Mau.	RACBSA.	Barcelona.
3.- Ian McIntos.	Palma.	Balears.
13.- Jaume Bonet.	Campos.	Balears.
18.- Mateu Rigo.	Campos.	Balears.

JUNIOR

1.- Jaume Bonet	Campos	Balears
2.- Javier Mendoza	Aerosafa	León
3.- Pedro Sabe	C.tro Vientos Madrid	
4.- Mateu Rigo	Campos	Balears

Gran actuació dels nostres representants mallorquins i, en especial dels del Club Aeromodelisme de Campos. S'ha de destacar l'actuació de Jaume Bonet amb un 1er lloc i Mateu Rigo amb un important 4rt lloc.

Enhorabona als nostres representants i esperem nous triomfs en properes competicions.

F. Miró

BAR NOU

Tapes variades, Paelles,
Pollastres a l'Ast

Avinguda Miramar, 74 • Tel. 64.04.04
SA RÀPITA

Maria Mas Guaita

**MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ,
TRANSPORTS, LÀMPARES I DECORACIÓ**

Carrer Ràpita, 43 • Tels. (971) 65.01.23 • 65.24.32 • 65.04.12
FAX. 65.24.32 • 07630 CAMPOS (Mallorca)

COLIVER

MOTORS MARINS
MUNTATGES I MANTENIMENT
COMPRA - VENDA MOTORS
ASSESSORAMENT TÈCNIC
VENDA RECANVIS ORIGINALS

Esplanada del Port, s/n.
Tel. 64.01.99 • FAX: 64.00.21
Club Nàutic "Sa Ràpita"
CAMPOS • Mallorca

DISTRIBUIDOR
ARIA
YACHTS

OLIVER
NÀUTICA, S.L.

Motors marins,
electrònica, accessoris,
Articles de pesca,
decoració, etc.

Ronda Migjorn, 107
07260 Llucmajor (Mallorca)
Tel. i Fax: 12.04.77

SUPER BRISAS

Carnisseria, Cansaladeria,
Fruita, Forn, Etc.

Carrer Calamar, 8 • Tel 64.00.18
Sa Ràpita

NÀUTICA TRAMUNTANA

Reparació en Poliester
Tractament d'osmosi
Pintura • Vernissos
Hivernacle i Manteniment
Venda i Muntatge d'accessoris

Esplanada del Port • Tel. 64.00.02 • SA RÀPITA

PERRUQUERIA
ESTÈTICA

Li oferim els nostres millors serveis en Perruqueria i Estètica i li recordam el nostre horari d'estiu, de dimarts a divendres de les 9 a les 2 i de les 3'30 a les 8'30; dissabtes de les 8 a les 2.

Carrer Santa Bàrbara, 2 - Tel. 65.21.28
07630 CAMPOS

Bar - Restaurant

CA'N CÓS

Especialitat en: Cuina Mallorquina, Grill

BANQUETS • NOCES • COMUNIONS

Ctra. Santanyí, s/n - Tel. 65.27.87
07630 CAMPOS

RESSÒ

Revista mensual
ANY 7

Juliol 1994 • N.º 61

Edita: Obra Cultural Balear de Campos

Informació i Correspondència:

Apartat de Correus Núm. 40 - CAMPOS

Fax.: 971 - 65.02.02

Coordinadors:

M. Alcaraz

D. Huguet

P. Ollers

E. Tomàs

Coordinador Eports:

Miquel Oliver

Coordinadora Seccions Fixes:

Antònia Sitjar

Coordinadora Publicitat:

Maria Bauçà

COL.LABORADORS:

Miquel Adrover i Monserrat

Joan Adrover i Mascaró

Xesc Adrover

Margalida Ballester

Sebastià Covas

Joan Juan Pons

Clementina Kokkelink

Josep Lladó

Jaume Lladó

Gori Mas

Antònia Serra

Damià Andreu Verger

Núria Vives

Sebastià Moranta

Guillem Mas i Forteza

Apol·lònia Vanrell

Maria Barón

Arnau Perelló

Francesc Miró

Josep Antoni Sala

Margalida Martorell

Francesc Blasco

Pere Adrover

Francesc Mas

Guillem Mas i Ferrari

Damià Prohens

Bàrbara Monserrat

Francesca Ballester

Francesca Mas

Miquel Àngel Aguiló

Antoni Ginard

Jaume Clar

Antoni León

Miquel Roig Adrover

Jordi Caldentey

Joan Lladonet

Francisca Oliver

FOTO PORTADA: FOTO VIDAL

Subscripció: 2.500 Ptes. anuals

Preu d'aquest exemplar:

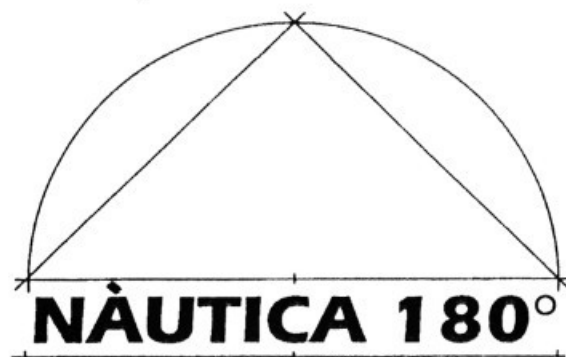
220 Ptes. I.V.A. (Inclòs)

Dipòsit legal: PM.951-1988

Maquetatge i Impressió:

ADROVER - CAMPOS
Tel. 65.02.02

per a tot tipus de serveis nàutics

Esplanada del Port
Tel. 971-64.02.66
Fax. 971-64.01.76
07639 LA RÀPITA
CAMPOS (Mallorca)

RESTAURANT

Club Nàutic Sa Ràpita

Especialitat en:

Peixos • Mariscos • Carns

Esplanada del Port, Tels. 64.04.13 • 64.03.52
07639 SA RÀPITA • Campos